

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050. — nočna 2996. 2994 in 2050

SLOVENEK

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Ček, račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Kdaj bo konec gospodarske krize

V dobi današnje težke gospodarske krize postaja vprašanje, kdaj bo konec te krize, centralno vprašanje vsega gospodarstva. Vseposod vidimo napore, da se omili težki gospodarski položaj, ki je imel in bo še imel nedogledne socialne posledice. Poskusi omiljenja in iskanje potov iz krize, pa se ne smejo omejit samo na narodna gospodarstva posameznih držav, ampak morajo upoštevati tudi dejstvo, da je sedanja kriza svetovnega značaja. Prejšnje gospodarske krize, ki so nam znane v zgodovini 18. in 20. stoletja, so bile omejene samo na par držav, dočim je splošna linija konjunkturalne vodila navzgor. Ob tako velikem obsegu gospodarske krize sedanjega časa pa postajajo tudi razumljive teze, da je konec dosedanjega svetovnega gospodarstva, da je to zadnja kriza, ki jo preživlja kapitalizem in da je na pragu nov družabni red, ki bo boljši, predvsem pa pravičnejši od sedanjega. V tem leži veliko jedro resnice; ker pa s tem prehajamo iz gospodarskega na socialno in politično polje, ki sta sicer v ozki zvezi z razvojem gospodarstva, za enkrat o tem ne bomo razpravljali.

Raziskovanje gospodarske zgodovine kaže, da nimamo v preteklosti samo kratkih, par let trajajočih dvigov in depresij gospodarstva, pač pa tudi gibanje navzgor in navzdol za cela desetletja. Tako vidimo, da smo imeli pred vojno od leta 1895. dalje do 1913. dobo velikega razvoja v gospodarstvu navzgor, ki je bila sicer prekinjena po krizah let 1900 in 1907. Prihodnja gospodarska kriza pa bi imela nastopiti leta 1914. (kar so napovedovali narodni gospodarji že leta 1913.), toda izbruhnila je svetovna vojna. Od leta 1870. do 1895. pa je bila v splošnem doba gospodarske depresije, v kateri smo tudi imeli krize ter boljše čase. Zanimivo je, da so bile tudi v tej dolgi dobi depresije krize v razdobju 7 let in se je splošno smatralo, da je ta doba postala skoraj pravilo za razvoj gospodarstva. Kljub tem krizam pa je bila v desetletjih osnovna linija gospodarstva navzdol, ali navzgor, kakor smo videli poprej.

Analogno po izkustvih predvojne dobe bi lahko tudi sedaj sklepali na takozvano kratkodobno konjunkturalno valovanje gospodarstva. Upoštevati pa je treba, da so se medtem izvršile velike strukturne izpremembe v gospodarstvih posameznih držav in vsega sveta. Zato ne moremo brez vsega uporabiti predvojnih dogmaj za sedanje razmere. Splošno pa opazamo, da je takozvano kratkodobno konjunkturalno valovanje, ki je v 19. in 20. stoletju trajalo po 7 let, sedaj krajše in traja največ 5 let. Prav sedaj živimo v dobi gospodarske depresije in za enkrat ji še ni videti konca. Istočasno pa moramo upoštevati, da se nahajamo tudi v dobi dolgotrajne gospodarske depresije, kakor smo imeli priliko jo videti v 80. letih preteklega stoletja. Da je temu tako, nam priča zlasti koincidenca agrarne in industrijske krize, ki je zelo poostila ves gospodarski položaj. Vse tudi kaže, da se sedanja agrarna kriza še dolgo trajala, kar je razvidno že iz doslej neznane ogromne padce cen. V gospodarski zgodovini imamo že primere velikih agrarnih kriz (prim. študij Društva Narodov o agrarni krizi). Sedanja kriza je zelo slična krizi v 80. letih preteklega stoletja, ki je temeljito spremenila agrarno konjunkturo. V najnovejši zgodovini poznamo prvo agrarno krizo po Napoleonskih vojskah (primerjaj krizo po svetovni vojni). V dobi 1820 do 1825 so cene žita padle za polovico in tretjino, živina za polovico, industrijski proizvodi pa so ostali skoraj neizpremenjeni. Že leta 1825. pa je nastopil preokret in po letu 1835. je kriza prenehala.

V letu 1875. se je pojavila ponovna agrarna kriza in cene pšenice so padle leta 1896. pa 43% v letih 1851. do 1875. Padle so tudi cene živine in mlečnih proizvodov. Posledica tega je bila (ker so cene živine manj nazadovale kot žitu), da je cela vrsta evropskih držav prešla od žitarstva na živinorejo. Vzrok tedanjim agrarnim krizam je bil ogromen razmah produkcije v prekomorskih državah. Kriza je trajala do konca 19. stoletja in je prenehala leta 1905., ko so začele cene agrarnih proizvodov zopet naraščati. V dobi 1909 do 1913 so bile cene žita za 20% višje kot srednji nivo od 1891 do 1900.

Primeri teh kriz iz zgodovine s sedanjo krizo kaže, da imamo tudi sedaj računati z dolgotrajno krizo, ki bo temeljito spremenila osnove agrarne strukture posameznih držav in vsega sveta. Jasno je, da bo tudi po tej krizi prišlo izboljšanje, vendar bo osnovna linija ostala še dolgo v depresiji.

Iz primerjav in izkustev se torej da sklepati na trajanje gospodarskih kriz. Vendar pa je treba upoštevati, da prihajajo vedno novi momenti (napredek tehnike, prometa itd.), ki ustvarjajo popolnoma nove gospodarske razmere. Zato se brez vsega ne da prerokovati gospodarska bodočnost. Prerokovati pa je tudi sicer težko, ker je to neahvaležen posel in ni mogoče sedaj poznati vseh vzrokov in razlogov, radi katerih je sedanja kriza nastopila. Gospodarska veda se je sicer s pomočjo statistike v zadnjih letih zelo zboljšala, vendar smo še daleč od idealnih razmer. Pa je tudi sicer zelo težko podajati točno sliko gospodarskih razmer v danem momentu, ker je valovanje v gospodarstvu tako hitro in temeljito, da se na mah spremeni slika.

Zagrebska vremenska napoved: Neslотно in spremenljivo. Lokalne nevihte so mogoče.
Dunajska vremenska napoved: Južne Alpe: Najbolje se bo še bolj zjasnilo. Severne Alpe: Sedanje vreme bo trajalo dalje.

Pred zaključkom konference

Nemčija bi rada denarja in zopet denarja — Nemške grožnje z moratorijem za inozemske naložbe

Zeneva, 18. avg. g. Mednarodna konferenca v Baslu, ki je imela nalog, da reši vprašanje podaljšanja kratkoročnih kreditov Nemčiji, se bliža zaključku. Verjetno je, da bo že jutri zaključila svoje delo. Vprašanje podaljšanja inozemskih kreditov je za Nemčijo vprav življenjske važnosti. Saj je znano, da je prav nenadna odtegnitev inozemskih kreditov spravila nedavno Nemčijo v gospodarsko in politično zažgato, ki je napovedovala popoln gospodarski polom v državi in iz katere je mogla rešiti Nemčijo edino pomoč iz inozemstva. Gre za pet milijard mark tujega kapitala, ki so ga naložili inozemski bankirji v Nemčiji in ki bi ga danes radi dvignili iz strahu, da ni dovolj varno naložen. V smislu razgovorov za časa obiskov nemških ministrov v Parizu in Londonu so vlade Francije, Velike Britanije in Amerike po svojih emisijskih bankah organizirale konferenco v Baslu, ki se je udeležujejo tudi Nemci. Vlade zastopa poseben izvedniški odbor, inozemski in nemški bankirji pa imajo svoje odposlance.

Po poročilih iz Basla so predstavniki inozemskih bank privolili v to, da se pet milijard kratkoročnih kreditov podaljša za šest mesecev računajoč od 13. julija dalje. Nemci se s to rešitvijo ne zadovoljujejo in predstavniki nemških bank dr. Melchior je postavil zahtevo, naj se krediti podaljšajo

za dobo dveh let. Med pogajanjmi je prišlo do razburljivih trenutkov in Nemci so baje zagrozili, da bodo kratkoma z zakonom napovedali moratorij za vse inozemske naložbe in nemške dolgove v inozemstvu. Končno ni preostajalo Nemcem drugega, kakor da sprejmejo ponudbo tujih bankirjev, ker so pač samo dolžniki.

Glede vprašanja tujih naložb v markah pa nočejo nemški predstavniki popustiti, posebno zastopnik nemške državne banke je vložil veto. Inozemski bankirji bi namreč radi takoj razpolagali s tistim denarjem, ki ga imajo zdaj naloženega v Nemčiji v markah. Nemška državna banka se boji za usodo marke, ker je verjetno, da bi tuji bankirji, kakor hitro bi prišli do mark, vrgli na trg velike množine mark in s tem oslabili njen tečaj. To vprašanje še ni rešeno in se z njim bavi izvedniški odbor ameriških, angleških, francoskih in nemških finančnikov. Izvedniški odbor je že sestavil svoje poročilo o vprašanju podaljšanja kratkoročnih kreditov na svoje vlade. Poročilo priporoča Nemčiji v državnih in občinskih finančnih splošno varčevanje.

V mednarodnih finančnih krogih prevladuje mnenje, da se bo morala Nemčija pomagati iz denarne stiske edino z novimi davki, ker ni ver-

jetno, da bi v danih razmerah dobila v inozemstvu dolgoročno posojilo, toliko manj, ker Nemčija noče pristati na francoske pogoje.

Uspešen zaključek

Pariz, 18. avg. tg. Dasi se bankirji in industriji o moratorijski akciji še niso zedinili, smatrajo pariški listi za popolnoma gotovo, da smejo že nocoj poročati o uspešnem zaključku konference. Bilo je še nekoliko težko, ker je nemška državna banka zahtevala od emisijskih bank ne samo točno obljubo, temveč tudi končno veljavno obvezo za to, da se bo kredit 100 milijonov dolarjev nemške državne banke dne 16. oktobra še enkrat podaljšal za tri mesece. »Excelsior« izjavlja: Dasi emisijske banke niso delale nobenih težkoč, je vendar z ozirom na njihov statut nemogoče, že sedaj sprejeti to zahtevo. Dalje poroča »Excelsior«, da se nanaša akcija za moratorij samo na 5 milijard mark čistega bančnega denarja, dočim ostaneta izključeni dve milijardi kratkoročnih industrijskih kreditov. Zato pa bo Nemčija dobila nove bančne kredite v približno isti višini.

Začasna redukcija vseh državnih izdatkov

Iz seje ministrskega sveta

Belgrad, 17. avgusta. AA. Danes je bila seja ministrskega sveta, ki ji je predsedoval predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve, armijski general Peter Živković. O seji je bil izdan ta-le komunikat:

Čeprav je odbor veščakov v Londonu priznal tehtnost razlogov jugoslovanske vlade proti integralni primeni načrta predsednika Združenih držav na prejemke, ki grede Jugoslaviji po mednarodnih pogodbah od strani Nemčije, vendar ni odobril nobenih konkretnih ukrepov, da popravijo očitno krivico, ki jo povzroči Jugoslaviji taka shematična primena. Pač pa je izrazil nade, da bodi nacionalne emisijske banke lahko nekaj storile v tem oziru, ako bo potreba.

Jugoslovanska vlada ni mogla sprejeti takega sklepa, ki hudo ogroža finančni in gospodarski položaj naše države in je odklonila izvedbo Hooverovega načrta. Sklenila je, da vztraja do kra-

ja na svojem pravičnem stališču in da z vsemi razpoložljivimi sredstvi brani pravico svoje države.

V veri, da veljajo mednarodne pogodbe in konvencije in da drže mednarodne institucije, ki so bile ustanovljene v njihovo obrambo, ne dvomi v to, da bo izdana v tem oziru rešitev, ki jo bo mogla naša država sprejeti.

Da pa prebrodi težkoče, ki bodo nastale in ki bi lahko nastale, dokler to vprašanje ne bo pravilno rešeno, je vlada proučila celokupni položaj, finančni kakor gospodarski, ki je nastal s tem v naši državi, in je sklenila, da bo odredila potrebne ukrepe, ki naj omogočijo naši državi, da na to rešitev počaka brez večje škode in tresljajev. Zato je bil sestavljen pod predsedstvom ministra financ odbor, ki bo v najkrajšem roku, vsekakor pa do konca tega meseca, v sporazumu z resornimi ministri izvedel začasno redukcijo vseh državnih izdatkov in proučil vse ukrepe, ki jih položaj začasno nalaga.

Španija se odreka vojni kot političnemu sredstvu

Madrid, 18. avg. tg. Parlamentarni odbor za ustavno reformo je svojemu načrtu dodal še en člen, ki je značilen za špansko republiko. Člen se glasi: Španija se slovesno odreka vojni kot političnemu instrumentu naroda.

Socialistični vseučiliški profesor Asua, predsednik ustavnega odbora, je izjavil, da projektirana ustava ni socialistična, pač pa tako odlična, kakor jo Španija v trenutku potrebuje. Načrt ustave hoče preprečiti, da bi parlament z nezadostno utemeljenimi nezaupnicami stalno motil delo vlade. Posebno se je pazilo na to, da se predsednik republike ne more povzpeti do diktatorja. Na pred-

log parlamenta se more predsednik republike vsak čas odstaviti z ljudskim glasovanjem. Če hoče predsednik republike razpustiti parlament, sme storiti to samo na podlagi pristanka ljudskega glasovanja. Načrt predvideva samo eno zbornico. Senat je odpravljen še za nadalje. Za gospodarska in druga vprašanja se bodo ustanovili sveti strokovnjakov, ki naj dajejo nasvete vladi in parlamentu. Načrt ustave ima tudi posebno določbo, s katero se nudi parlamentu možnost, da prenese na vlado začasno ali pa tudi samo za natančno določene zadeve svojo legislativno oblast in jo pooblastiti, da vlada z dekreti.

Vsa Gorica je v strahu

Eksplodizija barake s smodnikom povzročila paniko — Vojaštvo eruiralo vse mesto — Vzrok je samoužig

Gorica, 18. avg. V soboto zjutraj ob 2 uri 20 minut je zbudila prebivalce goriškega mesta močna detonacija. Nastala je velika panika. Obenem so se začuli alarmni žvižgi siren. Prihajali so z miranskega aero-postajališča. Obenem so se čuli strelji, ki so jih oddajale razne tamošnje vojaške skladišča za smodnik. Razume se, da je ta šum še bolj razburil prebivalstvo, ki ni vedelo, kaj se pravzaprav godi.

Vzrok te panike je bila eksplozija, ki se je zgodila v Mirni in sicer na prostoru, kjer stoji vojaško skladišče za smodnik. Ni pa eksplodirala smodnišnica sama, nego samo lesena baraka, v kateri se je tudi nahajal smodnik. Ko so prišli iz Gorice ognjegasci ter oddelki topničarstva in 24. pešpolka, ki je v bližini nastanjen, so zagledali namesto barake široko luknjo, okoli pa je ležalo tramovje v drobnih kosih. V bližini je ležalo strašno sežgano in razmerazeno truplo straže, vojaško-topničarja Gino Cognini, ki je doma iz Italije. Trije drugi topničarji, tudi vsi iz notranjosti Italije, so pa bili težko ranjeni in so jih seveda takoj odpeljali v vojaško bolnico. Začuda pa je ostal pes stražar, ki se je v času eksplozije nahajal zraven ubitega vojak, živ in nepoškodovan. Smodnišnica sama ni veliko trpela, ampak je zračni pritisk eksplozije odnesel del opečne strehe. Pa tudi nekaj drugih manjših objektov v neposredni bližini smodnišnice je razrušenih.

Na lice mesta so prihiteli prefekt Tiengo, policijski ravnatelj Modesti, državni pravdnik in

vojaške oblasti. V začetku je vladala taka panika in so se čule take fantastične domneve — eni so govorili o boljševiskem atentatu, drugi o spopadu med fašistično milico in vojniki, kakor se je bil nedavno zgodil v Veroni, tretji so govorili naravnost o vstaji, fašisti pa so seveda odnevali, da gre zopet za atentat, »naročen onstran meje« — da so oblasti odredile cerniranje mesta po vojaštvu, tako da nihče ni mogel iz Gorice ven niti v Gorico.

Resnični vzrok eksplozije še ni dognan. Pri povrnem prvem pregledu so pa častniki-specialisti izjavili, da je eksplozija po vsej priliki nastala po samovžigu eksplozivnega materiala in da je zato zločin izključen.

Eksplodizija v Mirnu

Trst, 18. avgusta. Z. Današnji listi so prinesli službeno poročilo o eksploziji, ki je nastala v nekem skladišču eksploziva v Mirnu blizu Gorice. Eksplozija je bila zelo močna in je skladišče smodnika popolnoma uničeno. Vojak Gino Cognini, ki je bil na straži, je podlegel poškodbam, trije drugi vojniki pa so bili težko ranjeni. Ugotovljeno je, da je eksplozija nastala slučajno in ne gre za atentat.

Washington, 18. avg. AA. Fiskalni dohodki so v Ameriki nasproti letu 1930 padli za 602 milijona dolarjev. Dohodnina je vrgla 1869 milijonov dolarjev, lani pa 2400 milijonov.

Jeruzalem, 18. avg. tg. Jeruzalemski patriarh Damianos Kasiotis je včeraj umrl na Olski gori v starosti 83 let.

Kraljeva zahvala

Belgrad, 18. avg. AA. O priliki desetletnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. je na vladarjevo addresso prišlo mnogo čestitk iz države in zunaj nje, ki izražajo zvestobo in vdanost kralju Aleksandru I. ter mu žele dolgo življenje, srečo in napredek. Po najvišjem nalogu je pisarni Nj. Vel. kralja Aleksandra I. čast izraziti zahvalo vsem posameznikom, ustanovam in drugim za poslano čestitke. — Iz pisarne Nj. Vel. kralja.

Roparski napad sredi Berlina

Berlin, 18. avg. tg. V zahodnem delu Berlina so neznani napadalec napadli podružnico nemške državne banke. Dva mlada moža sta planila v blagajniške prostore z naperjenimi revolverji. Eden od njih je zaklical: »Roke kvišku!« in skoraj istočasno streljal ter ranil nekega uradnika v trebuh. Istočasno je skočil čez ograjo, ki loči bančne prostore od prostorov za občinstvo. Blagajnik se je branil, napadalec pa ga je takoj ubil, dočim je drugi napadalec grozil ostalim uradnikom. Napadalec sta pograbila okrog 22.000 mark, nato pa zbežala. Uradniki so sicer za njima streljali, eden izmed njih je celo v avtomobilu hotel za njima, imel pa je smolo, da se mu je revolver neprosto voljno sprožil in zadel šoferja, radi česar avtomobil ni mogel dalje zasledovati napadalcev. Napadalec sta še na begu streljala in oddala več strelcev. Pri tem je bila zadeta 12 letna deklica.

Vihar ob angleški obali

London, 18. avgusta. tg. Neprestani viharji so na južni obali Anglije napravili nevaren položaj. V Wincheseau je neurje podrl sobotna bivaljšča več kot 2000 ljudi. Voda je preplavila prostore taborišč, tako da so že skoraj popolnoma odrezana od suhe zemlje. V Margateu sta utonila dva moška, ko sta hotela rešiti iz vode 8 letno deklico.

Provizoričen sporazum?

Rim, 18. avgusta. Z. Kot se čuje, je dosežen med papežem in fašisti provizoričen sporazum, tako da sv. Stolica ne bo več odklanjala romarjev, ki hočejo potovati v Italijo, z druge strani pa je sv. Stolica dobila zagotovilo, da se ne bodo vršila nobena nasprotstva proti katoliški akciji. Trenutno se ne vodijo nikakoli nova pogajanja, vodila pa se bodo v septembru.

Nemške borze prično z delom 3. septembra

Berlin, 18. avg. AA. Vlada je ustanovila gospodarski odbor, ki mu bo glavna naloga v tem, da bo ukinil vse potrebno, da se zagotovi redno funkcioniranje denarnih zavodov, ki jih je država s svojo podporo obvarovala propasti. Odbor bo imel tudi nalogo paziti na to, da ne pride ponovno do finančne katastrofe, v to svrhu bo imel nadzorstvo nad bankami.

Zopetno delovanje borz je odgodeno do 3. septembra.

Berlin, 18. avg. AA. V juliju t. l. je Nemčija uvozila za 562 milijonov mark blaga, izvozila pa ga je za 827 milijonov. Uvoz se je v primeri z julijem 1929 zmanjšal za 50%, za 200 milijonov mark pa v primeri z uvozom v juliju 1930.

Tenis

Pötschach, 18. avgusta. Z. Včeraj se je vršil double tenis tekma med Jugoslavijo in Avstrijo, v kateri sta zmagala Jugoslovana Schäffer in Kukuljević proti Avstrijcem Künstlu in Heberlu s 6 : 8, 8 : 6, 6 : 2, 6 : 0. V prvem delu igre sta Avstrijca pokazala rutiniranost in ambicijo, v drugem delu pa sta popolnoma opešala in sta Schäffer in Kukuljević z lahkoto dosegla rezultate. Jugoslavija vodi z 2 : 1.

Cetinje, 18. avg. Z. Za pasivne kraje v Hercegovini se bo pričelo z nabavo hrane še tekom tega meseca, Za nakupovanje je odrejena posebna komisija.

Nemški generali rožljajo s sabljami

Grožnje generala Seeckta — Za Nemčijo zahteva Poznanjsko, za Avstrijo priključitev, za Madjarsko obnovitev stare Ogrske

Pariz, 18. avg. p. V času, ko se francoski in nemški državni trudi, da bi pripravili ugodna tla za francosko-nemško zблиžanje, ko se vršijo priprave za obisk francoskih ministrov v Berlinu in ko predstavniki srednjih strank na francoskem in v Nemčiji delajo za pomirjenje duhov, ki je prvi predpogoj zблиžanja med državama, v času, ko nemški demokrati tisk poudarja, da je brez Francije izključena gospodarska obnova Nemčije in ko se vršijo pogajanja v Baslu za podaljšanje kreditov Nemčiji, je nemški general von Seeckt, nekdanji poveljnik Reichswehra, zarožljal s sabljo. Za ameriške liste je namreč napisal naiven članek o francoski krivdi za današnjo gospodarsko stisko v Evropi, za katerega je danes zgrabil ves francoski, posebno desničarski tisk. V diplomatskih krogih so mnenja, da je general von Seeckt s svojim člankom bolj škodoval svoji domovini kakor Franciji. Članek računa z neinformiranostjo ameriškega javnega mnenja o evropskih zadevah. Po njegovem mnenju ne bo v Evropi prej zagotovljen mir, dokler se ne odstrani nevarnost gospodujoče Francije in izvede popolna razorožitev. Svetovno vojno je izzval strah zaveznikov, da ne bi Nemčija s svojo gospodarsko in vojaško močjo nadvladala sveta. Ta namen se je izpolnil, gospodarska in vojaška moč Nemčije sta bili zlomljeni. Toda na mesto te, s strahom obdane Nemčije je zdaj po vojni stopila Francija. Poleg Francije, ki se mora za svojo zmago zahvaliti Ameriki, stojijo države, ki so jih mirovne pogodbe okrnile in oropale gospodarske moči, ter nove države z umetnimi mejami in celo nevarne dežele, ki preživljajo hudo gospodarsko krizo. Dokler bo Francija ogrožala te

države (Nemčijo) in bodo te prisiljene, oboroževati se, bo vsaka gospodarska obnova nemogoča. Po Seecktovih izjavah je mogoče v Evropi mir edino, ako se Nemcem vrne Poznanjsko, Avstriji dovoli priključitev k Nemčiji in obnovi nekdanja Ogrska. Današnje gospodarske stiske v Evropi je kriva francoska politika, ki stremi za tem, da bi Francija gospodarsko in vojaško nadvladala Nemčijo. Na vseh konferencah govori Francija o potrebi, da zavaruje svoje meje in se pod prevezo »varnostne oborožbe, čeprav na kak napad od strani Nemčije noben pameten človek v Franciji ne misli. Saj je Nemčija podobna človeku, ki se s palico v roki brani proti drugemu, oboroženemu z revolverjem in šestimi streli. Na razorožitveni konferenci bo Nemčija zahtevala, da se tudi zavezniki razorožijo, kakor so to na mirovni konferenci svačeno obljubili. Vse države morajo biti enako razorožene; Nemčija mora biti tudi v tem pogledu drugim enakopravna država. To bodo Nemci na razorožitveni konferenci zahtevali. Ako tega ne dosežejo in zavezniki ne bodo držali svojih obljub, se bodo Nemci poslužili svobode, ki jim bo dana s tem, da je drugi pogodbenik prelomil pogodbo.

Seecktov članek je za Pariz prava senzacija. Tako ga je »Echo de Paris« priobčil v celoti, čeprav obsega štiri stolpce. Med drugim pripominja ugledni pariški list, da ni do danes noben inozemski bankir potoval iz Nemčije niti enega franka iz strahu, da bi Francija napadla Nemčijo, pač pa se je zgodilo, da so inozemci odpovedali Nemčiji svoje kredite v trenutku, ko so stahlhelmovci in hitlerjanci pričeli rožljati s sabljami.

Kitajske vode divjajo dalje

Reke naraščajo vedno bolj — Hankov brez elektrike — Glad, boleznin in izseljevanje — Kriva je strašna nemarnost sistema

Hankov, 18. avg. Vode Jangeekjanga ne upadajo, ampak se naraščajo. Treba je pomisliti, da se narašča samo reka Jangeekjang in takozvane Rumene reke, ampak tudi reka Hvaj, ki teče vzhodno med Jangeekjangom in Rumenijskimi rekami. Reka Hvaj vsako leto poplavi velike areale zemlje. Ker pa se ne nahaja na takozvani glavni promitasti, Changkajski je letos koncentriral svojo silo da bi se reka regulirala in njeno porečje zaravnavalo. Znak ničijer ne velja tako kakor na Kitajskem izrek, da te, česar oči ne vidiš, sploh ne eksistira...

Glavni krivci sedanjih razmer je nacionalistična vlada Changkajska in pa komunistični komitasti. Changkajski je letos koncentriral svoje sile zoper komitaste, ki se pod firmo komunizma bavijo s sistematičnim ropanjem in plenjenjem, in jih je potokel. Sedaj pa so začeli lokalni oblastniki nacionalne vlade pritiskati kmetstvo prebivalstvo in pobirati od njega razen povišanih davkov tudi kazenske takse zaradi prikrivanja komunistov. Budisi da je to resnica ali pa samo pretveza za izžemanje ubogega in brezposelnega kitajskega kmeta, ki ga tlačijo zdaj ena stranka, zdaj druga. Sicer se Changkajski samemu ne more očitati, da ne bi želel energičnih reform, toda po krivdi lokalnih mandarinov ostajajo vse resne reforme, med temi tudi regulacija rek in izsuševanje močvirij na papirju, docim se izvajajo samo smešne »moderne« reforme v malenkostnih zadevah.

Medtem ko davčni eksekutorji vlade neusmiljeno iziskajo iz prebivalstva zadnji gros, pa ni časa za regulacijska dela. Veliko delo pri jezovih Jangeekjanga, ki se je bilo pred nekaj leti začelo, se je sploh opustilo deloma zaradi notranjih homotij in strankarskih borb, deloma pa zaradi tega, ker je podjetje strahovito izjemalo in pritrjavalo itak mizerne mezde kitajskim kuljem, ki so zaradi tega delo enostavno zapustili. Do sedaj so si kitajski kmetje proti poplavam kolikor toliko pomagali sami s primitivnimi zavarovalnimi napravami, zadnja leta so pa to sploh opustili, ker so zaradi ropanja rdečih hand pa zaradi izžemanja od strani nacionalističnih eksekutorjev prišli na rob nemarnosti svojih režimov.

Indija ne pride do miru

London, 18. avgusta. Položaj, ki je nastal v Indiji po neuspešnem sklepu Gandija, da se ne odloži na konferenco za indijsko ustavo v Londonu, je popolnoma negotov. Dočim eni trdijo, da misli Gandi zopet začeti kampanjo neposlušnosti, pa drugi menijo, da se bo le dal pregovoriti in odšel v London na posvetovanje.

Dejstvo je, da je Gandi dobil večer dolgo pismo podkralja, lorda Wellingtona, v katerem mu ta resno prigovarja, naj se odloči za pozitivno soledovanje, da Indija dobi dostojen položaj v imenju, ker bi sicer bil on vzrok zlih posledic, ki bi nastale zaradi njegovega bojkota. Fakt je tudi, da se je zopet sestel izvršilni odbor nacionalističnega kongresa, in sicer v Simli, kjer rezidira podkralj, iz česar bi se dalo sklepati, da iščejo kongresisti kompromisa. Baje so že sklenili, da sicer ne odpošljejo v London Gandija, pač pa predsednika kongresa Patela, ki naj bi v Londonu bil goli opazovalec.

Policija v Cuenporu je odkrila zaroto, ki je imela namen, izvršiti atentat na podkralja, ki je le dni napovedal obisk. Policija je zaplenila na periferiji mesta avtomobil, poln municije in razsrečene materiala. Vrh tega je aretirala znane revolucionarja Acastija in tri njegove tovariše.

V Madrasu se je zopet pojavila velika napetost med Indci in muslimani. Muslimani so priredili demonstracijo proti Indcem, oboroženi s palkami. Napadli so več Indov, toda policija je hitro preprečila izbruh klanja, ki bi bilo sicer neizogibno.

prepada, take da je n. pr. kitajski eksport od leta 1929 do 1930 padel za 1 milijardo in pol francoskih frankov!

Včeraj so vode reke Jangeekjang tako zelo narasle, da se je res zgodila nesreča, katere so se tako zelo bali: poplavile so namreč električno centralo. Zaradi tega vlada zdaj v Hankovu ponoči popolna tema, kar seveda še povečuje paniko prebivalstva. V mestu se je zopet porušilo veliko hiš, ki so pokopale pod seboj na tisoče žrtev, katerih lešni stevalo pa se ne da ugotoviti. Inozemci so evropski del mesta skoro popolnoma izpraznili in se izselili deloma v Sangaj, deloma v Hongkong, deloma drugam, ali pa se celo vrnili v Evropo. V kitajskem delu mesta pa razsajajo glad in epidemije.

Zlo pa še zdaj ni doseglo svojega vrška, ampak se bo v vsej strahoti razmahnilo šele pozimi in bodoči spomlad, ko bodo posevi zaradi poplavljenih tal skoro popolnoma nemogoči. Lahko se reče, da bo najmanj 30 milijonov ljudi v strašni stiski. Polovico tega bodo končali glad in boleznin, polovica pa utegne umreti s tem, da se bo izselila, čeprav je pot v Mandurijo zelo dolga in v podobnih slučajih narodnih katastrof sama pobere par stotisoč žrtev, ki padejo onemogle od glada in napa.

Vlada razmislija o podporni akciji, vendar ni še ničesar izdatnega narejenega. Ljudje se pa pravici sprašujejo, kakšen svet je to, kjer n. pr. Združene države severne Amerike premišljajo, kam bodo letos dale 600 milijonov busjev pisnice, ki jih bodo pridelale preveč in ne vedo, kam bi jih prodale, da bi jih ne bilo treba sežgati ali pometati v morje. Ali ne bi mogli ta žito, če ga že nečesto pedariti, poceni odstopiti kitajski vladi, da ga razdeli med gladujoče milijone tega dobrega in pridnega naroda, ki trpi zaradi brezvestnosti in nemarnosti svojih režimov.

London, 18. avg. AA. Po najnovejših vesteh iz Sanghaja je imela poplava na Kitajskem strahovite posledice. V poplavljenih pokrajinah prebiva 31 milijonov ljudi. Deset milijonov je zaradi poplave zapustilo domove in poiskalo zavetja v velikih mestih. Več tisoč oseb je utonilo. Škoda v bombajskih nasadih znaša 35 milijonov dolarjev.

Vzrok, da se kongres ne more izlepa odločiti za soudeležbo na londonski konferenci, je ta, ker se nacionalisti ne upajo prevzeti odgovornosti za spravo z Anglijo, ker stoje pod pritiskom revolucionarne opozitije. Drugi vzrok pa je ta, ker se ne morejo sporazumeti z muslimani.

Živinske bolezni v državi

Belgrad, 18. avgusta. AA. Na področju banovin drinske, moravske, vrbanske in savske, posebno pa primorske, vardarske in zeiske so se v zadnjem času pojavile živinske bolezni, in sicer ovčje osepnice in smrknosti pri konjih. Da se te bolezni čim uspešneje pobijejo, je kmetijski minister v soglasju s predsednikom ministrskega sveta dal kr. banškim upravam na razpolago potrebne kredite za pobijanje teh bolezni, in sicer: vardarski banovini v Skoplju 100.000 Din, primorski v Splitu 100.000 Din, zeiski v Celinju 50.000 Din, moravski 50.000 Din, saviški v Zagrebu 50.000 Din, drinski v Sarajevu 50.000 Din in vrbanski v Banji Luki 50 tisoč dinarjev.

Te vsote bodo kr. banške uprave uporabile po navodilih kmetijskega ministrstva za nabavo ovac, za izdelavo cepiv ter za kritje stroškov za potovanje veterinarjev in za zdraviljenja nalezljivih živinskih bolezni.

Zopet rekord

Riga, 18. avg. tg. Po večkratnih neuspešnih poskusih se je sedaj prvič posrečilo estonskemu plavalcu Lassu preplaviti Finski zaliv. Preplaval je 42 km dolgo vodno pot v 20 urah.

Kako je bil izvršen atentat v Sofiji

Izvirno „Slovenca“

Sofija, 16. avgusta.

Na ulici Čerkovna 48 stanuje upokojeni sofijski duhovnik pop Todor. Včeraj popoldne je posetil očeta sin Krstan Todorovi prijateljem Peco Trajkovom, katerim se je pridružil okoli 4 popoldne še blaginjski popularne banke Hristo Lilof, ki je prinesel v rdeč papir zaviti zavoj, prevezan z rdečim motovlom. Na paketu je bil napis: Ministrstvo za zunanje zadeve in spovedi (ispovedanijata). Za Krstan pop Todorovi. Pošljite Boris Diamendief. Na strani je bil napis: »Osebo. Brzo.« Istočasno s paketom je prinesel Hristo Lilof tudi pismo za popa, ki mu ga je izročil. Paket je prinesla v mlekarico na bulvardu Carla Ivana št. 39 h gospodaru iste Kuzo Jordanova neka mlada, črna oblečena žena ter mu rekla: »Pošljite to takoj Krstanu.« Paket je šel skozi dve roki še preden ga je prejel blaginjski Hristo Lilof.

Medtem ko je sin Krstan pop Todor čital pismo, so drugi ogledovali pošiljatev. Krstan je v pismu prišel do mesta, kjer ga je neznani dopisnik opozoril na sumljivo pošiljko, ki jo naj ne odpre ter je zakričal prijateljem, da naj ne odpre paketa. V istem hipu pa je nastala eksplozija, ker je Lilof otvoril pošiljko in se je razletel v papirju zaviti peklenški stroj. Peklenški stroj je najmodernejša konstrukcija ter sličen onemu, s katerim je bil poskušan atentat pred nedavnim časom proti ameriškemu polnomočnemu ministru v Parizu. Stroj je skrit v knjigi, široki okoli 18 cm, debeli 3 cm, in dolgi 25 cm. Zgoraj zaviti v lep rdeč tenak papir, na krajih zapечат. Na eni strani je bil na rdečem papirju prilepjen debelejši papirni trak, ki je pokrival konce tankega papirja. Stroj se postavi v izresek knjige ter je običajno v obliki

male steklenice, napolnjene s posebno žvepleno kislino (rauhende Schwefelsäure) in zamaškom, v katerega je napolnjena nit ali tanka žica, ki je tako prilepljena v knjigo in steklenico, da se pri odpiranju pošiljke steklenica razbije ter povzroči eksplozijo.

Najhuje je ranjen blaginjski Lilof, kateremu so morali amputirati obe roki ter ima tudi več drugih ran. Stirje prsti njegove leve roke so bili radi eksplozije odtrgani ter so se prilepili na strop. Težko je ranjen tudi Peco Trajkov v hrbet, trebuh in oči. Tudi sin Krstan je odnesel težke rane in mu je izteklo eno oko. Samo pop Todor je lažje ranjen, ker je v trenutku eksplozije ravno stopil v sobo. Ranjenci so bili prenešeni v bolnišnico ruškega rdečega križa ter je položaj prvih treh težek, le oče pop Todor je mogel oditi po prevezanju domov.

V razumevanje naj še povemo, da so se v omenjeni mlekarici shajali prišasti Protogerofci ter je kot odposiljatelj zaznamovan Boris Diamendief njihov prijatelj, ki se pa sedaj ne nahaja v Sofiji. Po tem se sodi, da je atentat delo prišastev Vanče Mihajla kot posledica medsebojnega krvavega obračunavanja.

Napis na ovojno peklenškega stroja, »Ministrstvo za zunanje zadeve«, se more pa edinole razumeti tako, da hočejo getovi krogi na vsak način diskreditirati vlado, ki se trudi, živeti s svojimi sosedi v dobrih odnosih. Vlada pa si nikakor ne bo dala križati svojih računov ter bo gotovo notranji minister Mušanof, ki ima dovolj energije v sebi, v zvezi z justičnim ministrom Vrbenofom (zemljedelec), podvzel vse korake, da zatre take namere, zlasti po dokončani preiskavi.

Način varčevanja

Zagreb, 18. avgusta. Ž. Te dni je ban savske banovine odposlal vsem občinam okoličnic, v kateri jih poziva na splošno varčevanje. Današnji »Obzorje«, razpravljajoč o varčevanju mesta Zagreba govori o načinih varčevanja. Poudarja, da znižanje plač nametščencem ni prava pot, kajti znižanje njihovih plač bi povzročilo odhod vseh sposobnih mladih uradnikov iz mestne službe, posebno uradnikov tehničnega oddelka, medtem ko bi v mestni službi ostale le slabe moči, ki bi prinesle občini štirikrat večjo škodo, kakor pa če bi ostalo pri starem. Poleg tega bi se razvila vsled slabih plač korupcija. Istočasno znižanje plač, ne da se zniža splošen proračun, bi pomenilo anomalijo. Zaradi tega je potrebno odposlali nesposobne uradnike, zadržati pa dobre moči, katere naj se dobro plača, pa tudi dobro izkoristi. To je najboljši način varčevanja pri personalu.

Iz Jadrana

Sušak, 18. avgusta. Ž. Letošnja sezona na gorjem Jadrana ne bo dosegla višine obiska tujcev v preteklem letu, ne bo pa mnogo zacetula. Najboljše so bila obiskana letovišča Rab, Sušak, Crkvenica, Selce in Baška. Trenutni obisk tujcev je z ozirom na težko gospodarsko krizo zadovoljiv.

Nove vrste cigaret

Belgrad, 18. avg. AA. Uprava državnih monopolov izda v promet nove vrste cigaret Neretva, Morava, Zeta in Sava v zavojčih po 20 kosov. Po sklepu uprave državnih monopolov se bodo izdelovale škatle teh cigaret po 50 kosov le še v prav najmanjših količinah. Potrebne stroje za izževanje zavojčkov je uprava državnih monopolov že nabavila in jih porazdelila med tobačne tovarne.

Milijoni na dnu morju

Potapljači „Artiglij“ so prišli že blizu shrambi zlata na potopljenem „Egiptu“

Pariz, 18. avg. AA. Kakor znano, se je v prvih mesecih svetovne vojne potopil v vodah blizu Bresta velik parnik »Egipt«, ki je vozil v Anglijo veliko vsoto zlata za Angleško banko. Vzrok nesreče ni znan, vendar ni dvoma, da je bila ladja potopljena od nemške podmornice ali pa je zadel v nemško mino. Zaklad, ki se je nahajal na »Egiptu«, znaša najmanj 300 milijonov dinarjev v naši valuti.

Zlato se nahaja v trupu ladje pod drugim mostom, to je na zadnjem delu v shrambi, ki ima jeklen oklep, tako da je zavarovana proti ognju in eventualno tudi za slučaj eksplozije, ako bi se ne zgodila ravno v neposredni bližini.

Lansko leto je neka družba prevzela nalogo, da ta zaklad dvigne in je najela italijansko reševalno ladjo »Artiglio«, ki ima v svrhu reševanja potopljenih objektov na krovu najmodernejšo priprave kakor tudi štab najboljših potapljačev. Ladja že ves ta čas dela na tem, da dvigne zaklad iz »Egipta«, ki leži v precejšnji globini in je že močno zakopan v podmorsko blato. Da dela tako počasi napredujejo, je naravno, kajti, če je morje viharno, kar je to skoro ¼ leta, je potapljanje sploh nemogoče. Pa tudi ob mirnem morju je delo izvanredno težko, ker morejo potapljači kljub najmodernejšim pripravam delati pod morjem primeroma le zelo malo časa v pogostih turnusih. Potapljači so morali na najrazličnejše načine poskusiti, kako si napraviti pot do shrambe, kjer je zlato shranjeno. Leglo samo so izvedli po načrtu, ki se je ohranilo. Pot pa je bilo mogoče napraviti samo polom razstreljevanja z minami, ki imajo točno preračunan učinek oziroma akcijski radius, da ne bi zletela shramba sama v zrak. Potapljači so položili in zažgali že nešteto min in se je pri tem lani zgodila velika nesreča, ki je stala življenje več potapljačev. Te dni pa so potapljači prišli že precej blizu shrambi, tako da upajo, da dvignejo zlato v par dneh. Delo pa je silno težko tudi radi tega, ker so stene »Egipta« silno močne in ruševine dohode časih še bolj zastavijo.

Zaklad »Egipt« je pa tudi zavarovan in je zavarovalna družba tozadevno sklenila jako zanimivo pogodbo z družbo ki zlato dviguje. Zavarovalna pogodba ima elekktivno veljavo, kadar bodo potapljači prodali do shrambe, zlato dvignili in ga spravili na krov »Artiglia« ali katerekoli druge ladje, ki ga bo prevzela, da ga izkrcna na kopno. Ako bi se ladja, ki bo prevzela zaklad, potopila ali pa če bi se, kar je čisto neverjetno, predzniki pirati skušali polastiti zlata s silo, preden bi to bilo spravljeno na kopno, potem nosi vso škodo zavarovalna družba. Toda ta se je za ta tako zelo neverjetni slučaj zavarovala s tem, da je sklenila

Iz socialnega ministrstva

Belgrad, 18. avg. AA. Minister za soc. politiko in narodno zdravje je razposlal okolično kr. banškim upravam, v kateri jih ponovno opozarja, da upravne oblasti nimajo pravice na podlagi odredb zakona o pobijanju draginje življenjskih potrebščin ter pravilnika za izvrševanje tega zakona, da bi maksimirale ceno življenjskih potrebščin. Upravne oblasti imajo pravico do nadzorstva in kontrole prodajalcev življenjskih potrebščin ter pravico do prijavit političnim oblastvom in sodiščem o prekrških odredb omenjenega zakona.

Belgrajske vesti

Belgrad, 18. avg. Ž. Akcija za povratek izseljencev in brezposelnost v Ameriki sta imeli za posledico, da so se naši izseljenci pričeli vračati nazaj v domovino. Minister socialne politike je dovolil potrebne kredite za povratek.

Belgrad, 18. avg. AA. Danes so oboroženi neznanci skušali priiti čez mejo iz Bolgarije blizu stražnice v Pibini Kameni v srezo vosilgradskem, vendar so jim naše obmejne straže to nakano preprečile.

Belgrad, 18. avg. AA. Z ukazom Nj. Vel. kraja in na predlog finančnega ministra je, s soglasjem predsednika ministrskega sveta vpoklen Viljem Braun, višji carinski kontrolor carinarne v Ljubljani.

Pričetek češko-madžarskih pogajanj

Budimpešta, 18. avgusta. tg. V kopalnici Lilla-füredu so se danes sešli delegati češkoslovaške in madjarske in delegacije za trgovinska pogajanja. Danes popoldne so se otvorili razgovori za pogodbo o največjih ugodnostih, kateri se ima dodati poseben dostavek o carinskih tarifih.

kontrak t angleško admiraliteto, ki bo v trenutku, ko bodo potapljači zaklad dvignili, poslala na lice mesta svojo najhitrejšo vojno ladjo.

Zdaj, ko so potapljači svojemu cilju tako blizu, pa jim je začelo vreme še posebno nagajati. Če bi vreme vsaj en teden držalo! Mesto, kjer leži »Egipt«, ki ga je bilo treba seveda še dolgo iskati, je zaznamovano po ogromnih bojah. Ker je morje zelo muhasto, se delo vedno prekinja; časih se v par urah napravi toliko dela, kolikor se ga v drugih okoliščinah ne napravi v enem tednu. Časih pa po cel teden sploh ni mogoče pod vodo delati, tako da se odprtine, ki so jih potapljači razstrelili v trup, zopet zamažijo po blatu in školjkah, ki vsako odprtino v najkrajšem času preprežejo.

Včeraj so potapljači delali celih 20 ur. Potem so hitro položili 15 min, o katerih upajo, da so zadnje, ki so bile potrebne. Medtem pa se je morje tako hitro razburkalo, da so se morali naglo dvigniti na površje in se vrniti na »Artiglijo«. Potem ko so mine zažgali, se je tudi »Artiglio« zaradi naraščajočega viharja vrnil v luko Brest, kjer zdaj nestrpno čaka, da se vrne na mesto, kjer leži pod morjem »Egipt«. Seveda vlada tudi v Brestu samem velika nervoznost in nestrpnost.

Poleti

ALGO
za masažo

Po vsaki kopelji bodisi hladni ali topli namočite mali robec ali brisačo z

„ALGO“

in nalahko nadrgnite telo

Občutili boste prijetno in trajno svežost

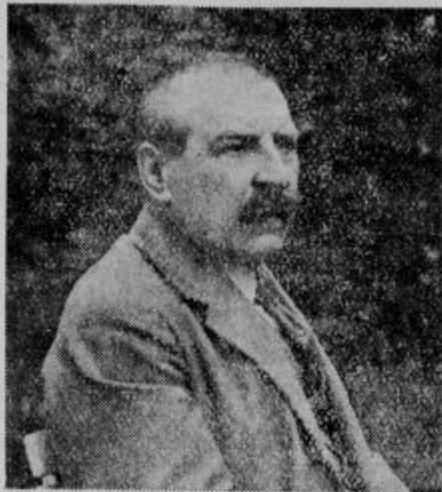
ALGA dobiva se povsod 1 steklenica 16 Din

† **Franc Woschnagg**

Šoštanj, 17. avgusta.

S tovarniškega posloplja vihra žalna zastava. V ponedeljek v zgodnjih jutranjih urah je v sanatoriju Cottaz na Dunaju umrl šostanjski tovarnar in bivši župan Fran Woschnagg. Bolehal je že dolgo na srčni napaki in iskal pomoči v raznih zdraviliščih in sanatorijih, a zaman.

Fran Woschnagg je bil rojen 18. septembra 1865 kot sin Franca Vošnjaka, ki je bil brat zašlužnih narodnih in zadržnih delavcev dr. Josipa in Mihaela Vošnjaka. V tovarno je vstopil leta

1895 in jo vodil skupaj z očetom in bratom Ivanom, dokler jo ni po njuni smrti leta 1912 sam prevzel. Svoje podjetje je v teku let razširil in tehnično izpolnil, tako da je sedaj šostanjska usnjarna največja tovarna v naši državi. Mestu Šoštanj je Franc Woschnagg mnogo pripomogel k napredku in razvoju. Sezidal je svojemu delavstvu več stanovanjskih hiš in tako omilil stanovanjsko krizo, ki je Šoštanju prizadevala hude brige. Bil je podpornik in dobrotnik mnogim kulturnim društvom, katera ga bodo ohranila v hvaležnem spominu.

Naj počiva v miru!

Za nove zvonove na Brezjah

Pri Mariji Pomočnici na Brezjah naj bodo novi zvonovi. Ko je prvotne zvonove ugrabila kruta vojna, so bili nabavljeni trije ne veliki, jekleni. Iz krogov romarjev samih se je zdaj slišal glas: Brezjam, glavni slovenski božji poti, se spodobijo lepše zvonilo! Ta glas je marsikje našel prijazen odmev: Na Brezjah novi zvonovi! Bronasti! Tako je prav! Naj poveljujejo ob velikih shodih lepe slovesnosti! Naj razveseljujejo in povzdigujejo romarje v njih svetih občutkih!

Cerkveno predstojništvo Marijinega svetišča se je, opogumljeno po teh glasovih, odločilo omisliti tako zvonilo, ki je za prvo slovensko božjo pot primerno. Odrača se torej do dobrih vernikov po vsem Slovenskem, ki radi romajo na Brezje, z zaupno prošnjo, naj s svojimi darovi pripomorejo k nabavi novih zvonov.

Darovi se lahko oddajajo v svetišču samem v skrinjico, ki je zato nastavljena, ali pa osebno v samostanu (zakristiji), ali po posebnih čehih, ki bodo oskrbljeni. Ako pa potrka kak nabirelec za zvonove osebno na kaka vrata, prosimo, da ga prijazno sprejmete.

Sedanji zvonovi se ne bodo zavrgli, marveč prodali drugam.

Tragična smrt progovnega delavca

Videm-Krško, 17. avgusta.

V noči od 16. na 17. t. m. je bil v službi kot progovni obhodnik na progi Brežice-Videm Krško med drugimi tudi progovni delavec Vodišek Karel, star 29 let, poročen in oče dveh otrok, v železniški službi pa od leta 1920. Doma je bil iz Vrbske vasi blizu Vidma. Med čuvajnico 27 in 28 pri Starem gradu je železniški most, pod katerim pelje z glavne ceste stranska na polja ozir. v takozvano Vrbino. Na tem mostu se je nahajal omenjeni Vodišek približno ob pol eni, t. j. v času, ko je peljal po njem brzi tovarni vlak proti Vidmu, katerega lokomotiva ga je očividno s prednjim delom udarila v glavo in prsi, mu zdrobila lobanjo in ga vrgla z mostu na pašnik ob progi.

Ne vemo, ali je bil to le nesrečen slučaj ali nepredvidnost, saj je zastrto v noč, kajti v tem času ni bilo nikogar v bližini. — Govorijo, da je na mostu počival. Lahko bi bilo to, saj delavci z družino, kakor je bil ta, morajo zraven službe prijeti tudi še za drugo delo.

Nevaren tat prijet

Litija, 17. avgusta.

V drvarnico z »žabco« zaklenjeno, last predničarja Klopčiča Ivana v novih predniških stavbah, je v noči od nedelje na ponedeljek vlomil neznanec ter odpeljal predničarju moško kolo, vredno okoli 800 Din. Klopčič je tatvino takoj zjutraj opazil in odšel na litijsko orožniško postajo, kjer je zadevo naznanil. Omenil je tudi, da so ljudje videli nekega neznanca, ki se je s kolesom odpeljal proti Savi. Takoj je bilo obveščena orožniška patrulja, ki je bila z vlakom prej odšla na postajo Savo, medtem ko je neki delavec s kolesom odšel za tatom, katerega je srečal malo od ponoviškega gradu dalje, ko je ravno pumpal ukraden kolo. Mesto tatu je zagrabil delavec kolo, tat pa jo je medtem urnih krač popihljal v gozd.

Kmalu nato so prišli na lice mesta litijski orožniki, ki so po daljšem iskanju po gozdu privlekli iz šume uzmivca, ki je bil oblečen v lepo, skoro novo, črno obleko. — Najpreje sploh ni hotel dati nikakih pojasnil ter zahteval, ker je bil lačen, malo jedi in cigarete. Seže, ko so mu s tem postregli, je priznal vlom in tatvino enih moških hlač, katere je ukradel v sosednji drvarnici Okorna Franca, kjer je noč prespal. Navedel je najpreje, da se piše Gregorčič, nato Rožnar, šele potem je priznal, da se piše Ernst Bischoff, rojen l. 1908 v Trstu, samski, protest. vere. Pravi, da je doma neke pri Kamniku, kjer se je preoblekel v črno obleko, nato pa peš odšel v Ljubljano, odkoder se je v nedeljo zvečer pripeljal v Litijo. Radi tatvin je bil že večkrat obsojen, pobegeval je baje od svojega kadra, nato prestopal v ljubljanski kaznilnici svojo 6 mesečno kazen, odkoder pa je baje zopet pobegeval. — Ker njegove navedbe niso popolnoma resnične, poizveduje orožništvo o njegovi identiteti. Najbrže je tudi po drugih krajih vladljal. Začasno so ga oddali v litijske sodne zapore.

Most kralja Aleksandra
Tretji most v Zidanem mostu blagoslovljen in odprt

Zidani most, 18. avgusta.

Dolgoletna želja vse Slovenije, da bi dobili čim boljše prometno zvezo s hrvatskim in srbskim svetom, se je danes uresničila. Danes je bil na slovesen način blagoslovljen in odprt novi most čez Savinjo, ki veže na neposreden način Ljubljano z Zagrebom in torej veže na neposreden način tudi slovensko zemljo z brati na jugu.

Slovesna otvoritev novega mostu se je vršila danes. Davi je odpeljal iz Ljubljane posebni vlak, s katerim so prišli v Zidani most zastopniki domačih oblasti. Ze s prejšnjim vlakom pa je dospel v Zidani most namestnik lavantinskega knezoškofa g. škof dr. Tomažič z drugimi predstavniki iz bivše mariborske oblasti. Srečanje na Zidanem mostu je bilo prav prirčno.

Vsi zastopniki so odšli nato na slavnostni prostor. Prisostvovali so škof dr. Tomažič, ban dr. Marušič, zastopnik ministarstva za promet ravnatelj dr. Borko, zastopnik ljubljanskega železniškega ravnateljstva ing. Klotič, zastopnik zagrebškega železniškega ravnateljstva ing. Schueller, in drugi zastopniki oblasti, zlasti vsi odločujoči činitelji, ki so sodelovali pri gradnji tega mostu, tako dr. Fatur, ing. Franc Zelenko, gradbenik Slavec, zastopnik družbe Slograd, ki je dogradila most, zastopniki krajevnih oblasti, tako šef progovne sekcije Hinterlechner in ing. Rendla, dalje predsednik Zbornice za TOI Ivan Jelačin s tajnikom Ivanom Mohoričem, zastopniki drugih zainteresiranih oblasti, korporacij in delavstva.

Slovesnost je otvoril podravljanski ljubljanskega železniškega ravnateljstva ing. Klotič, ki je v stvarnem govoru pozdravil prisotne, nato pa z jedrnatimi besedami podčrtal ves trud in delo, ki ga je Slovenija imela z borbo za ta most. Opisal je velike težave, ki jih je zahtevalo tehnično delo za ta most. Zahvalil se je vsem, ki so po svojih naporih sodelovali za gradbo tega mostu. Govornik ing. Klotič je prosil nato škofa dr. Tomažiča, naj blagoslovi ta most.

Škof dr. Tomažič je v sijajnem govoru, ki je prepračil vsakega prisotnega, pojasnil pomen cerkvenih molitev za blagoslovljanje novih del človeškega uma. Cerkev želi človeštvu blagostanje, blagoslovja vsako novo iznajdbo človeštva in želi, da bi bila vsaka iznajdba ljudem v korist. Železniške ceste, mostovi, tračnice in vse nove poti človeštva pa so le simboli za pota, ki se morajo strniti v večnosti in zediniti pri ljubem Bogu.

Dalje je g. škof dr. Tomažič na zelo poljuden in vsakomur umljiv način tolmačil slovesno latinško besedilo blagoslovitve novih poti in je v svojem govoru poudarjal naklonjenost sv. stolice, ki je dovolila Jugoslovanom, da se v bodoče vrše vse cerkvene slovesnosti, razen sv. maše, v narodnem jeziku. Obrednik se že tiska v Ljubljani v slovenskem jeziku. G. škof pa je naklonjenost sv. stolice uporabil, da je latinsko blagoslovitev novih prometnih poti raztolmačil v slovenskem jeziku, kar je napravilo na vse prisotne zelo globok vtis.

Prvi dekliški tabor**v Slovenski Krajini**

Velikostna manifestacija krščanske prosvete. — Do 5000 mladenk zbranih. — Slovesna procesija s 6000 udeleženci.

M. Sobota, 17. avg.

Včeraj so se odigrali v Črensovcih dogodki, ki so v prosvetnem in verskem oziru velikanskega pomena. Vršil se je tam prvi dekliški tabor, ki je privabil iz cele Slovenske krajine — od Dolnje do Gornje Lendave, od Mure do severne državne meje in od onstran Mure do 5000 mladenk. Razen teh pa se je tabora udeležilo še do 3000 fantov, žena in mož. To je bila manifestacija, kakršnih je malo v okolici.

Prireditve se je začela že v soboto zvečer. Takrat sta prišla iz Maribora prireditelja tabora gg. kanonik Fr. Časl in profesor dr. I. Hohnjec. Mladina ju je navdušeno sprejela in jima izročila lepe šopke.

Nedelja je bila posvečena verski in prosvetni misli. Od ranega jutra naprej so se služile sv. maše. Nad 3000 mladenk je pristopilo k sv. obhajilu. Ob 10 se je začelo slavnostno cerkveno opravilo. G. kanonik Časl je imel slavnostno pridigo, g. dekan Jerič pa slovesno sv. mašo. Po sv. maši je govoril g. profesor dr. Hohnjec. Oba govornika sta poudarjala važnost katoliške akcije in potrebo apostolskega dela.

Opoldne je bilo v »Našem domu« pripravljeno kosilo za 380 udeležence. Za veselo razpoloženje je skrbela med obedom domača godba. V domu so mladenke obiskali gg. kanonik Časl, profesor dr. Hohnjec, Klekl, dekan Jerič, domači župnik Čačič, urednik Novin Kolenc in drugi

Smrtna nesreča pod Mangartom

Rateče-Planica, 17. avgusta.

V nedeljo popoldan se je razširila po vseh Ratečah žalostna vest, da je mladi Ivan Oman strmoglavil iz Travnika čez ca 200 m visoko steno in se pri tem ubil. Nesreča se je pripetila takole: V nedeljo zjutraj sta odšla ponesrečenec in njegov bratranec na Travnik, da pogledata kako je z njihovimi ovcmi, ki se čez poljele pasejo na Travniku. Ob povratku domov v gosti megli je Ivanu Omanu na stezi, ki pelje čez Travnik v Mangart, nepričakovano spodrsnilo, tedaj se je njegov bratranec Jože Oman, ki je šel prvi, ozrl in že videl, kako drči mladi Ivan, videl je natančno, kako se je za hip ustavil na mali planjariči, nato pa v kolobarju strmoglavil čez prepado.

Njegov bratranec Joža je takoj odšel v kočjo po pastirje, ki so prihiteli okrog 2. popoldan na mesto, kjer je ležalo truplo ponesrečenca. Lobanja

Izlet v 7 km dolgo jamo

Ekspedicija »Društva za raziskovanje jame« v največje jame Jugoslavije

Ljubljana, 18. avgusta.

Danes se je odpeljala iz Ljubljane odprava 7 članov društva pod vodstvom univ. docenta dr. A. Seliskara v Zavalu v Hercegovini z namenom, da prodre do skrajnih globin naše največje jame »Vjetrenice«. Ljubljanski jamarjem se priključijo še nekateri strokovnjaki iz Belgrada in Skoplja ter predstavnika Slovenskega in Hrvatskega planinskega društva.

Pri tej priliki se bodo proučile tudi izredno zanimive meteorološke, geološke, hidrološke in biološke razmere te ogromne jame; dolžina dosedaj znanih rogov znaša čez 7 km. Sprednji del jame sta dosedaj raziskovala belgrajski geograf dr. Mih. Radovanović in ravnatelj brnskega muzeja dr. K. Ab-

Nato je g. škof dr. Tomažič ob asistenci obeh župnikov, to je župnika iz Loke g. Sketa in župnika iz Širja, g. M. Kristoviča, ki si delita most pod svojo župniško kompetenco, blagoslovil most, tračnice in vse vlake, ki bodo vozili čez ta most.

Predsednik Zbornice za TOI g. Ivan Jelačin je v lepem govoru naglašal vse napore slovenskega gospodarstva za zgradbo tega mostu, poudaril pa je tudi željo vseh Slovencev za dvojni tir od Zidanega mosta do Zagreba.

Ob 10.32 dopoldne je pridrvel na postajo Zidani most brzovlak Pariz—Monakovo—Jesenice—Ljubljana—Belgrad. Po starem načinu bi se imela njegova lokomotiva odklopiti ter na premikajoči se plošči na drugi strani Savinje obrniti, nakar bi brzovlak lahko nadaljeval svojo pot proti Zagrebu in Belgradu. Gospod ing. Klotič je pristopil k zastopniku železniškega ministra ravnatelju dr. Borku ter ga naprosil, naj otvori novi most. Most je zapiral širok trobojni trak v državnih barvah, ki je bil prepet čez most. G. dr. Borko je prerezal trak, s tem otvoril novi most, nakar je jutranji brzovlak ob 10.34 prvi zdiral čez novi most proti Zagrebu med zvoki železničarske godbe, ki je ves čas neumorno svirala. Eno uro kasneje je vozil čez novi most osebni vlak iz Zagreba.

Po tem slovesnem dogodku se je vršil v restavraciji slovesen banket. Mizo odličnikov je krasil ljubek model novega mostu. Pri banketu so govorili odlični zastopniki oblasti, tako ban g. dr. D. Marušič, ki je poudarjal, da je novi most znamenje solidarnosti med Slovenci ter Srbi in Hrvati. Kakor smo si želeli novega mostu, tako je neomajna tudi želja po slogi med vsemi južnoslovanskimi brati. Novi most naj bo ena vidnih vezi med Slovenci in drugimi bratskimi Jugoslavlani. Škof. g. dr. Tomažič je v idejno globokem govoru poudarjal, da je vsak most simbol mostu med časnostjo in večnostjo in da se vse poti morajo strniti v večnosti, pri Bogu. Vsako delo pa je človeškim rokam v čast, vsak napredek je ljudstvu v blagor ter v slavo Nj. Vel. kralju.

Univ. prof. Horvat je napil vsem tehnikom, ki so s svojim umom premagali nasprotovanje narave. Ing. Zelenko je napil delavstvu, katerega eden zastopnik je bil prisoten pri banketu. Govornik je čestital delavstvu, da je ob vsem trpljenju zmoglo tako veliko delo. G. ban in g. škof ter vsi drugi odličniki so nato z vso iskrenostjo pozdravili prisotnega zastopnika delavstva. Govorili so še drugi govorniki, ki so napili in z lepimi besedami proslavili zasluge raznih činiteljev pri zgradbi tega mostu.

S posebnim vlakom, ki je pripeljal odlične goste iz Ljubljane v Zidani most, so se ti gostje popoldne tudi vrnili v Ljubljano, potem ko so se iskreno poslovili z odličniki iz Zidanega mosta ter z zastopniki iz Stajerske, zlasti z g. škofom dr. Tomažičem, vsi v zavesti, da se je danes izpolnila stara in dolgoletna želja vseh Slovencev. Trud in delo sta potrebna za izpolnitev ciljev. To uči Slovence več kot desetletna izkušnja.

gospodje. Prvi je pozdravil mladenke g. dr. Hohnjec, za njim je spregovoril g. Klekl, nazadnje pa urednik Kolenc. Vsi trije so poudarili velik pomen prvega dekliškega shoda.

Tabor se je zaključil s slovesno procesijo. Ta je bila nekaj veličastnega. Udeležilo se je nad 6000 vernikov in iz tisočih gri so odmevale lepe Marijine pesmi. Po procesiji je bil v cerkvi blagoslov, po blagoslovu pa v proslavo 10 letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. zahvalna pesem.

Ta prvi dekliški tabor v Slovenski krajini je v resnici velikanskega pomena. Iz vseh župnij je privabil do 5000 mladenk. Prišle pa so mladenke tudi iz Ljutomer, Križevce, Veržaje in drugih krajev onstran Mure. V tem se je manifestirala vzajemnost vse pokrajine. Do izraza pa je prišla tudi verska zavest in ljubezen do krščanske prosvete, ki preveča srca naših mladenk. Kako močna je zavest skupnosti in volja do verskega prosvetnega namena, pričajo brzovjake, ki so jih poslali tisti, kateri se tabora niso mogli udeležiti. Tako je poslala brzovjavne pozdrave mladina soboškega okraja in Marijina družba s Cankove. Veliko navdušenje sta vzbudila brzovjave Marijine družbe iz Ljubljane in mil. grofice Battanyne.

Kdor se je tabora v Črensovcih udeležil, se je vrnil domov z zavestjo, da gori v srcih mladine Slovenske krajine živa vera in trdna volja za krščansko prosvetno delo.

je bila popolnoma razbita, noge zlomljene na več mestih, roke in ostalo truplo pa močno opraskano. Ponesrečenca so takoj prenesli v prvo hišo, a pomoči ni bilo nobene več, Ivan je ležal mrtev. Danes popoldan so odpeljali mrtvega v mrtvašnico v Belo peč, kjer se bo izvršila obdukcijska.

Vse se je godilo med nevihto, med bliskom, grmenjem in točo. Bržkone bi tudi pokojnik ne bil padel, če bi bila suha tla. Na mokrih tleh je treba še večje previdnosti. Ponesrečeni Ivan Oman bi bil moral iti letos k vojakom. Bil je miren, tih fant, dober pevec in ud katoliškega prosvetnega društva, ki mu bo priredilo slovesno mrtvaško opravilo v župni cerkvi. Ponesrečenca bodo pokopali na Belopeškem pokopališču.

Mlademu Ivanu sladke mir! Zalujoči družini in sorodnikom pa iskreno sožalje!

solon; slednji je našel v jami doslej neznane predstavnike jamskega živalstva. S to ekspedicijo prekorajči Društvo za raziskovanje jam prvič meje ožjega slovenskega ozemlja.

Na željo uprave Zetske banovine bo ekspedicija skušala dognati možnost izrabe jame v turistične namene. Pri prevzemu jame »Vjetrenice« v last banske uprave je fungiral kot strokovnjak zastopnik našega društva g. učitelj Iv. Mihler.

Denarna sredstva za ekspedicijo je društvo prejelo deloma od Zetske banovine, ministrstva trgovine in Srpeke kr. akademije. Ministrstvo prometa je prispevalo z brezplačnimi vozovnicami in skavetska organizacija v Ljubljani je posodila svoje šotore. Ekspedicija je dobro opremljena in lahko pričakujemo važnih rezultatov. V prihodnjem polletju se snuje druga ekspedicija skupno z Geografskim društvom in Belgradu v »Lipeku pečinu« pri Cetinju.

Nada Lampretova

Ljubljana, 18. avgusta.

Danes je odpotovala Nada Lampretova v spremstvu dr. Špeharja in Kramaršiča v Pariz, kjer bo zastopala našo državo na evropskem plavalnem prvenstvu. Prvotno sta bila določena Lampretova in Wilfan, radi bolezn pa Wilfan

ni mogel potovati. Privikrat v zgodovini jugoslovanskega plavalnega sporta bo nastopala v inozemstvu kot edina zastopnica Slovenka. Določitev Lampretove v državno zastopstvo je veliko priznanje slovenskemu plavalnemu sportu. Ker je Lampretova v kolosalni formi, pričakujemo, da bo dosegla dobre uspehe.

Slovenec umorjen v Ameriki

»Amerikanski Slovenec« od dne 22. julija prinaša iz Chikage sledečo vest: V nedeljo zjutraj so našli v bližini Forest Park strelskega kluba v Forest Preserve mrtvo truplo 18 letnega slovenskega fanta Franka Kutina, ki je živel na 2026 W. 22nd Place. Truplo je ležalo z obrazom navzdol, glava pa je bila od zadaj prestreljena od šestih krogel.

Sprva so domnevali, da je postal fant žrtev kakega gangsterskega maščevanja, a so takoj opustili to domnevo, ko je policija ugotovila, da je bil umorjeni Frank priden fant, ki je delal vsako noč od 8. juvečer do 8. zjutraj v garaži na 2226 So. Leavitt St., in ni bil zapleten v nikake pustolovščine. Dognali so nato, da so izvršili umazan čin navadni roparski lopovi, ki so oropali garažo. Frank jih je bržkone spoznal in da bi jih ne izdal, so mu za vedno zaprli usta. To se je ugotovilo, ko je lastnik garaže, F. Puccini, javil, da je bilo iz blagajne vzetih 19.50 dolarjev in je iz garaže izginil en avtomobil. Očividno je torej, da so po ropu banditi odvedli Franka v ukradenem avtu na samotni kraj in mu tamkaj končali življenje.

Počitniška kolonija na Rakitni

Letošnje leto biva na Rakitni v prostorih šolske poliklinike že druga kolonija bolnih in okrepitve potrebnih šolskih otrok. Med drugo kolonijo, ki je odšla na Rakitno 3. avgusta, je med 40 otroci 33 otrok, katere vzdržuje Osrednja protituberkulozna liga iz Ljubljane in krajevne lige iz Hrastnika, Logateca in Zagorja. Osrednja protituberkulozna liga sama vzdržuje 26 otrok. Kolonijo vodijo pod zdravniškim nadzorom zaščitne sestre drž. šolske poliklinike, katera je dala na razpolago tudi svoje barake, ki služijo za spalnice dečkom in deklicam. Gostoljubno streho imajo kolonisti tudi v Prosvetnem domu, kjer služijo dvorana za obednico in dnevno bivanje. Radio, ping-pong in še cela vrsta zabavnih iger skrbje za zabavo, če je vreme kisto in morajo odpasti izleti, solnčenje in kopanje. Sicer pa dolgega v koloniji ni nikoli. Ves dan od jutra do večera je izpolnjen z »važnimi« posli: gimnastične vaje, telovadba, solnčenje, ležalne kure, popoldanski počitek, kopanje v novem bazenu, igre in sprehodi v krimske gozdove. Pa najvažnejši poslov za koloniste ne smemo pozabiti: petkrat na dan se zbere v jedilnici, brez izjeme vsi in teh točk dnevnega reda ne preze nobeden. Svež zrak in celodnevno gibanje otrok na prostem povzroča kuharicam dovolj dela, pa tudi veselja, ker dober tek poskrbi za to, da nič ne ostaja iz tehtnica kaže, da bivanje v koloniji ne bo brez uspeha za mlade koloniste.

Le škoda, da bo mesec dni prekmalu minil in potem za marsikatero ne bo več domačega pšeničnega kruha, medu in marmelade, malo solca in svežega zraka.

Prva kolonija Osrednje protituberkulozne lige bo uspeła prav dobro. Liga je s to kolonijo, ki jo prireja že v drugem letu svojega obstoja, dokazala svojo delavnost in svojo upravičenost ter po pravici pričakuje naklonjenosti vse javnosti za svoja prizadevanja!

Škofja Loka

VSI NA PROSVETNI DAN V SKOFJO LOKO dne 23. avgusta.

V proslavo 10 letnice vladanja kralja Aleksandra I. in 35 letnega jubileja društvenega dela se vršijo v Skofji Loki prihodnje nedelje velike prosvetne svečanosti (sv. maša in prosvetni tabor na Mestnem trgu, spreved zastav, narodnih noš, kolesarjev itd. po mestu, ljudska veselica v Društvenem domu). Zanimanje za slavo je veliko in navdušeno.

Opozarjamo vse, ki se nameravajo udeležiti spreveda, da je zbirališče od 8 do pol 9 na Spodnjem trgu. Vsaka skupina bo našla tam zase še posebno določeno zbirališče. Vse informacije bodo dajali reditelji.

Možje in fantje, ki ne bodo v narodnih nošah ali na okrašenih kolesih, bodo ravnokot imeli svoje mesto v sprevedu. Znak pa jim bodo rože, ki jim jih bodo pred Društvom pripenjale članice Prosvetnega društva. Zato vsi k sprevedu na Spodnji trg in nato k maši in taboru. Ponovno naprošamo okoliška društva, da dobro organizirajo udeležbo na Prosvetnem dnevu.

Zgodovinska mestna razstava v uršulinskem samostanu je na splošno željo podaljšana do nedelje 23. t. m. in si jo bo ta dan vsak lahko ogledal. Razstavnemu odboru gre vse priznanje za ta sklep, kakor tudi za res lepo prireditve cele razstave.

Pridobivajte novih naročnikov!

Dnevna kronika

Osebnosti

Vojaske vesti. Odrejena sta: za vodnika poljskega voznarkega eskadrona art. poroč. Zidar J. Francišek; za vršila dolžnosti komandanta 2. čete 20. pešpolka peh. poroč. Polokar I. Pavel. — Zornice je dovoljena: peh. poroč. Bradaču T. Milanu, inž. poroč. Zadrniku J. Janezu, peh. kap. I. razr. Klečar A. Silvestru in art. poroč. Rusu F. Feliks. — **Ravnatelj Okrožnega urada** za zavarovanje delavcev v Ljubljani g. dr. Ježa Bohinjec je 18. avgusta nastopil svoj letni dopust. Prosimo, da se za časa dopusta g. ravnatelja vsi dopisi v uradnih zadevah naslavljajo direktno na urad.

— **Najredovito** je pripravnica Higij. zavoda v Ljubljani dr. Petrovič Milica za pristava islega zavoda v 8. skupini.

Novi grobovi

† **Franciška Jaklič.** Gospoda podpolkovnika Josipa Jakliča je zadela bridka izguba. Umrla mu je blaga sestra gđ. Franciška Jaklič, ki jo je smrt rešila hudega trpljenja. Pogreb je bil dne 18. avgusta. Pokojnici naj sveti večna luč! Gospodu podpolkovniku pa naše iskreno sožalje!

Ostale vesti

— Na **školijski klasični gimnazij** v št. Vidu nad Ljubljano bodo popravni in razredni izpiti 24. in 25. t. m. Učenci, ki imajo tu izpite, naj pridejo v zavod 23. t. m. zvečer ali najkasneje 24. t. m. do 8 zjutraj. **Nižji tečajni izpit** se bo vršil od 26. do 31. t. m., **višji tečajni izpit** pa od 26. do 29. t. m. **Sprejemni izpit** za vpis v I. razred bo 28. in 29. t. m. Ta izpit bodo učenci delali iz slovenščine pisмено in ustno, iz matematike pa ustno. Iz slovenščine se bo zahtevalo, da učenec zna 1. gladko in pravilno pisati po narekovanju, 2. lepo, točno in razumljivo citati, 3. prečitano čtivo lepo obnoviti, 4. da pokaže točno poznavanje besednih vrst (besedna analiza), 5. da zna v prostem stavku poiskati osebek (subjekt) in povedek (predikat) in 6. da zna na pamet kako pesem, v prvi vrsti narodno. Iz matematike pa: 1. pisanje celih števil do 1.000.000, 2. štirje osnovni računi s celimi števili v praktičnih nalogah, 3. metrske mere in denarne enote, 4. povsem zanesljiva poštevanja do 10 in 5. štirje osnovni računi s večinskimi števili. Učenci, ki bodo napravili sprejemni izpit vsaj z dobrim uspehom, se bodo vpisali v I. razred. V razrede II.—VIII. se učenci lahko prijavijo pisмено do vključno 2. sept., osebno pa se javijo šele 8. septembra 1931 od 8 dalje. S seboj naj prinese zadnje letno izpisevalno. Pri vpisu plačajo vsi učenci od I.—VIII. razreda po 50 Din za zdravstveni fond in obrabo učil. — **Šolska maša** bo 9. septembra ob 9; redni pouk se prične 10. septembra ob 8. — **Zupnijske urade** prosimo, da o tem razglasu obveste učence, ki se jih tiče in ki stanojuje v njihovih župnijah. — **Ravnateljstvo** školijske klasične gimnazije v št. Vidu.

— **Pričetek šolskega leta** na državni trgovski akademiji v Ljubljani. Popravni izpiti se vrše od 26. avgusta dalje. Vpisovanje bo 1., 2. in 3. septembra od 9 do 12 za 1. letnik in ravnateljevi pisarni, za ostale letnike v učilnici št. 5. Natančni razporedi izpitov in sprejemni pogoji za 1. letnik trgovske akademije so objavljeni na razglasni deski.

— **Maturantje VIII. b razreda I. drž. gimnazije v Ljubljani iz leta 1911.** proslavijo 20-letnico mature dne 3. septembra 1931 v Ljubljani. Zberemo se na predvečer 2. septembra v hotelu Union v Rožah, da se pogovorimo o programu naslednjega dne. Udeležbo in morebitne predloge prijavite Janezu Zorec, Ljubljana, Bežigrad 18.

— **Zgodovinski roman** »Beli mežurad« je dokončan naš priljubljeni pripovedni pisatelj Ivan Zorec in bo izšel v štirih delih med knjigami družbe sv. Mohorja. Velezanimivi roman bo opisal slavno zgodovino cistercijskega samostana v Stični na Dolenjskem, ki ni samo prevažen za zgodovinsko naše ožje domovine, ampak posega tudi v občo povestno prejšnjih stoletij. Pisatelj, ki je vreden naslednik svojega rojaka Josipa Jurčiča, je proučil vse pretnoge zgodovinske vire in nam bo podal pestro sliko onih dob, katere naš narod najbolj zanimajo. Prva knjiga bo opisovala Ustanovitev samostana v XII. stoletju, druga knjiga Turške boje in Razrušenje stiškega samostana, tretja obdeluje Kmetijske upore in četita Razpust samostana po cesarju Jožetu II. — Ze samo te navedbe pričajo o velikem zgodovinskem delu, katerega narod prav željno in nestranno pričakuje in prepračani smo, da bo to delo našega domačega pisatelja prav poseben dogodek, kakršnih smo mi še prav malo doživeli.

— **Odčitje spomenika kralju Petru v Ljubljani.** Z odlikom prometnega ministrstva je dovoljena četrtinska vožnja po železnih. Podrobna navodila bodo pravočasno objavljena. — **Odbor.**

— **Državna Pletarska šola v Pljuju** sprejema učence v I. letnik 1931-32 šol. do 25. avgusta 1931. Prijave je opremiti s krstnim listom, domovnico, odpustnico in izjavo staršev, s katero se zavezujejo vzdrževati gojenca. Šola je dveletna ter ima namen izveščati praktično in teoretično v pletarstvu in vrbovni učence in učenke, kateri so uspešno dovršili osnovno šolo, pletarskim pomočnikom. Razen praktičnega pouka v pletarstvu se poučuje na šoli tudi kot teoretične predmete: računstvo, poslovno pismo, vrbovojevo, kalkulacije, knjigovodstvo, blagovnanstvo in strokovno risanje. Vsi učenci prejmejo šolske potrebščine brezplačno, morajo se pa za časa učne dobe sami vzdrževati. Šoli je priključen poseben internat, ki se nahaja v Dijaškem domu v Pljuju. Podrobnejša pojasnila daje upraviteljstvo šole.

— **Okraštena trafika**, iz Zagradca, 16. avgusta: Dne 14. avgusta so neznanj tatovi ponoči okradli trafiko g. Josipa Vidmarja. V lokal so vdrli s ponarejenimi ključi in ga brez vsakeh znamenj zopet zaprli, tako da je g. Vidmar opazil tatvino šele, ko je odprl lokal, pri čemer je ugotovil, da so mu tatovi odnesli 40 zavitek Sava tobaka, 150 Sava cigare, 100 Drina, 400 Zeta cigare, 30 Vardar, 110 smot, 50 cigaretnih papirkov in za 100 Din raznega denarnega drobja. Trafikant Vidmar je oškodovan v skupni vrednosti za 900 Din. Prosimo, ako bi se ukradeni blago v kakem kraju prodajalo, naznaniti policiji ali orožništvu.

— **Zalostna rodbinska zgodba.** iz Litije: Neki predilničar, ki ima poleg svoje 36letne žene Ivane skrbeti še za 4 mladoletne otroke, je do zadnjega časa prav vestno delal v litijški predilnici, tako da sta z ženo, ki si je bolezen nakopala pri delu v predilnici, v toku let priborila 12.000 Din, knjižico pa je hranila žena. Mož se je pa zadnje čase najbrže naveličal boje žene in se zagledal v neko 35letno poročeno žensko. Sestajala sta se skoro vsak večer v litijških krahmaj, ki so zvečer manj obiskane, kjer sta sklenila skupno pobegniti odtod. Mož je svojo ženo že delj časa nadlegoval in ji grozil, nazadnje jo je z nožem in britvijo hotel napasti, če mu ne izroči hranilne knjižice. Žena se je tega ustrašila in dala možu knjižico, s katero je takoj odšel v Ljubljano, kjer je 12.000 Din gladko dvignil. Kovčeg pa je imel že delj časa skrit in od časa do časa vanj spravljaj najnujnejše stvari. Nie.

gova nova ljubezen pa je imela tudi skupno z možem denar v hranilnici, katerega je tudi dvignila, bilo ga je baje še več. Možu je nasvetovala, naj gre čez praznike na Gorenjsko k svojim sorodnikom in naj pride šele v ponedeljek domov. Med tem pa sta oba ponoči izginila iz Litije. Nočni čuvaj ju je videl in vprašal kam, pa sta rekla: Nikoli več se ne vidimo! Ljudje domnevali, da sta pobegnila v Francijo ali pa v Srbijo. Zadevo ima v rokah orožništvo, ki bo brezsrčnega očeta gotovo našlo, da vrne svoji ženi težko prihranjeni denar, otročičem pa vrne očeta-rednika. Nujno potrebno bi bilo, take slučaje eksemplarično kaznovati. Za otroke bo morala začasno skrbeti litijška občina, v katero so pristojni. Pač nadvse žalostna socialna slika našega industrijskega kraja.

— **Glavna skupščina JUU.** Z odlokom g. ministra prosvete O. N. br. 57.564 z dne 11. avgusta t. l. je na osnovi §87. uradniškega zakona odobrena vsem učiteljem (icam), ki so zaposleni izven šole, so administrativni uradniki pri kr. šolskih nadzorstvih ali pri prosvetnih oddelkih, odsotnost od 20. do 28. avgusta 1931, da se morejo udeležiti Glavne učiteljske skupščine v Belgradu.

— **Narodnikom na glasbeni list »Zborje«**, ki še dosedaj niso poravnali naročnine za leto 1931. je uprava s 3. zvezkom pošiljala lista ustavila. Naj vendar izpolnijo svojo obvezo, da bodo list v redu prejemali naprej. Z nerodnostjo napravljajo le upravi nepotrebno delo, listu pa škodo na poslih stroških. Za poravnava naročnine je bila priložena položnica zadnjemu zvezku lanskega letnika. Če so jo izgubili, lahko nakažejo 50 Din poleg vsakega poštnega urada na poštno-hranilnični račun št. 12.134.

— **Vkukavanje in konseviranje sadja** in zelenjave opisuje zelo obširno knjiga »Sadje v gospodinjstvu«. Spisal M. Humeč. Cena 24 Din. Knjižica je namenjena predvsem našim gospodinjstvom, ki jim bo prepotreben kašpot vkukavanja in konseviranja sadja in druga živila za domačo uporabo v vsakem gospodinjstvu, bodisi v mestu, na kmetih, v industrijskem kraju ali letovišču.

— **Najdena ženska torbica.** Dne 16. avgusta so se zagrebški avtomobilisti vozili z Bleda v Zagreb ter nekaj kilometrov za križ-potjo na Bled in Jesenice našli žensko torbico z vsakršno vsebino. Ker je morda ženska, ki je torbico izgubila, v veliki zadregi, sporočamo, naj se javi za torbico na naslov go. Milke Dubsky, žena stavbnega podjetnika v Zagrebu, Deželiceva ulica 10.

— **Nazaj v Ameriko** je minulo soboto 15. avg. odpotovalo okoli 30 ameriških izletnikov, ki so bili nekaj tednov na obisku svojih dragih. Pridružil se jim je po 10-letnem bivanju g. Franc Drašler s svojima hčerkami iz Borovnice. Pot jih je vodila preko Jesenic, Avstrije in Švice v Francijo, kjer se iz pristanišča v Havru podajo čez veliki ocean. Znanici in prijatelji jim žele srečno pot!

V. Stuzzi dentist-tehnik zopet redno sprejema.

— **Pri boleznih sra** in poapnenju žil, nagnjenju h krvavenju v možganih ter napadom mrtvouda zagotavlja naravna »Franz-Josef« grenčica lahko odvajanje brez napora. Znanstvena opazovanja na kliniki za bolezni krvnih žil so dognala, da »Franz-Josef« voda posebno starejšim ljudem zelo dobro služi. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specializiranih trgovinah.

USPEŠNO ZDRAVLJENJE GLAVOBOLA

Val velike vročine širi povsod glavobol. Posebno uspešni rezultati v zdravljenju glavobola so pridobili s Tegal tabletami. Tegal tablete delujejo takoj, so prijetnega okusa in za želodec, sree ter ostale organe popolnoma neškodljive. Po vsakodnevem delu, ki v veliki vročini jako utruja, se zelo pogosto pojavlja glavobol. Skoro vsak dan nam dospo priznanja za izvanredno hitro in dobro delovanje Tegal tablet. Tegal tablete so tudi izvrstno sredstvo proti prehladu. Kadar začutite približevanje prehlada, vzemite nekoliko Tegal tablet, pa ste zaščiteni, da ste na ta način odklonili od sebe vsako nevarnost težjega obolenja. Tegal tablete se dobivajo v vseh lekarnah.

Celje

— **Gledališka družina KPD.** Danes ob 8 zvečer sestanek, na katerem so bomo porazgovorili o maskerskem in gledališkem tečaju. Posebnih vabil ne bomo razpošiljali, ampak velja to vabilo za vse. Pridite vsi in točno. — **Odbor.**

— **Nesreča in nesreče.** Konj je udaril 32-letno tovarniško delavko na Polzeli, Dobnik Zofijo, doma v Zgornjem Kruščevju s kopitom po licu in jo obilno poškodoval. Ko je vsled silnega udara padla na tla, si je še roko težko poškodovala. — Vrtičnik Anton, posestnik sin iz Spodnjih Kraš je pri igri 11-letnega posestniškega sina Glojka Ivana s konjico palice zbežal globoko v koleno na levi nogi in mu zadal težko rano. Kovačič Franc, 38-letni trgovec iz Vojnika pri Celju se je peljal s kolesom iz Zalca proti Celju. Neki avto, ki ga je dohitel, ga je prevrgel. Pri padcu si je izpahnil levo roko v ramenu. — Vsi ponesrečenci se nahajajo v javni bolnišnici v Celju.

— **Izgubljeno in najdeno.** V mestu so bila izgubljena v nedeljo dne 9. avgusta zlata očala s črno verzičo v vrednosti približno 250 Din. Na Glavnem trgu je bila izgubljena v petek 14. avgusta denarnica iz rujavega platna, v kateri je bilo 6 bankovcev po 10 Din. Najditelj je naprošen oddati najdene stvari pri predstojstvu mestne policije. — V četrtek je bila najdena v mestu črna denarnica, v kateri je bilo 49 Din. — Na praznik je bilo najdeno v mestu črna nalivno pero z zlatim peresom. — Ili dan je bila najdena na Ljubljanski cesti tablica motornega kolesa z evidenčno številko 2-1765 od leta 1931. Najdene stvari se dobijo pri predstojstvu mestne policije.

— **Primarij dr. Stenfelser** ne ordinira do preklika.

Vrhnika

— **Vrhnjsko gasilno društvo** je imelo v nedeljo popoldne gasilsko vajo s svojo novo motorno brizgalico, ki se je zelo dobro obnesla. — Leto nedeljo se je vršil slovesen obhod po Vrhniki z godbo na čelu v proslavo 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja.

— **Smrtna kosa.** V ponedeljek 17. t. m. je umrl trgovski pomočnik Pavel Voljč, zaveden član v bivših orlovskih vrstah. Umrl je v cvetu mladosti, star komaj 20 let. Ostalim žalujočim naše iskreno sožalje.

Iz društvenega življenja

Zadruga sobo-črkoslkarjev in pleskarjev v Ljubljani opozarja na svoj sklep, da se imajo oni proračuni, katere mora član zadruge sestavljati potom merjenja in ugotovitve vseh mer, plačati 5 odst. od proračunene svote v slučaju, da se delo odda drugemu prevzemniku. Enako se imajo poravnati stroški na izgotovitev predlog in načrtov.

Maribor

Druga iz Mohorkovega gnezda na zatožni klopi

Marija Klančnik pred malim senatom.

Maribor, 18. avgusta.

Danes se je pričela pred tukajšnjim okrožnim sodiščem vrsta razprav, ki so v zvezi z jelovskim morilecem morilecem Rudolfom Mohorkom ter njegovimi izpovedbami. Mohorko je živel in koval načrte na treh straneh: zgoraj na Sobru, v Limbušu in pa na Pobrežju, kjer je bilo stanovanje Klančnikov nekako zbiralšče Mohorka in Rudolfa Kovača s Klančnikom. Tukaj se je izvršil načrt za razbojniški napad na Jakoba Črešnika in Jakoba Vicmana dne 24. septembra 1929 pri Devici Mariji v Pušavi ter za izvršitev umora nad posestnikom Rudolmom Kanceljem na Sobru dne 8. oktobra 1929. Tako je izpovedal Mohorko, potem ko je bil preiskovalnemu sodniku izjavil, da bo vse po pravici in resnici povedal. Izpovedal pa je Mohorko tudi, da je vedela za ta načrta tudi Marija Klančnik, delavčeva žena iz Pobrežja, stara 36 let. Ker ni Marija Klančnik o tem obvestila oblasti, je zakrivila dvoje zločinov zoper pravosodje in se je danes morala zagovarjati pred tukajšnjim malim senatom. Prvotno je obtožbenka zatrjevala, da Mohorko sploh ni bil nikdar na njenem stanovanju. Pozneje je morala te svoje trditve spremeniti, ker so dejstva drugače govorila. Priznala je potem si-

cer, da je zahajal Mohorko z Rudolfom Kovačem na njeno stanovanje in da sta skupaj kovala neke načrte, da pa ni prisluškovala njunim razgovorom in se sploh ni brigala za to, kaj se med seboj menita. Ugotovilo pa se je, da se je Mohorko skozi tri tedne skrival pri Klančnikovi na Pobrežju, kjer so imeli stanovanje obstoječe samo iz ene sobe; Rudolf Kovač pa je sploh živel s Klančnikovimi v stalnih stikih. V obtožnici se navaja, kako malo verjetno je, da bi obtoženka sprico takšnih okoliščin ne vedela, kaj Mohorko in Kovač skupaj kujeta. Razprava je trajala do 12, nakar se je prekinila. Kot priča se je zaslusal tudi Rudolf Kovač, ki taji, da bi bila z Mohorkom kovala načrte pri Klančnikovih, pač pa pri Kohlbergerju. Pri današnji razpravi je Klančnikova trdila, da Mohorka pod tem imenom sploh ni poznala, ampak samo pod imenom »Franc« za kakršnega se ji je bil Mohorko predstavil. Razprava je vodil dr. Cemer, Kolšek in dr. Adamič prisednika. Obtožbo je zastopal drž. pravdnik dr. Zorjan. Mohorka niso danes zaslišali za pričo. Razprava proti Klančnikovi se bo nadaljevala šele po zaključnem procesu proti njenemu možu Frideriku Klančniku, ki je soobtožen skupno z Mohorkom.

Jesenice

Tudi **Jesenice** so slovesno proslavile kraljevi jubilej. Po deseti av. maši je bil slovesni Te Deum in molitve za kralja. Vse Jesenice so bile v narodnih zastavah, zvečer pa je vse zazarelo v neštevilnih lučkah. Krasno so bile razsvetljene železniške hiše in pa glavna pisarna KID na Savi. Kljub dežju je bilo na cestah polno ljudstva.

Kovinarji so praznovali 25letnico obtojstva strokovne zveze. Slavje je bilo dvadnevno z raznimi prireditvami. V soboto zvečer se je vršila slavnostna seja, podoknica in razsvetljava, v nedeljo zjutraj pa budnica. Celotno prireditev, posebno v nedeljo, pa je zelo motilo deževno vreme.

Jesenjski gasilci so imeli na Vel. Šmaran na športnem prostoru Bratstva svojo prireditev, ki je zelo povojno uspela. Sodelovala je tudi godba Krekovega proev. društva.

Cesta z Jesenic k Sv. križu nad Jesenicami je sedaj tako lepo zravnana in urejena, da more po nji voziti vsako motorno vozilo. Avtomobilisti to priliko tudi izrabljajo, tako da sedaj tudi na rovtarski cesti nisi več varen, da ne boš povožen.

Daljnovid deželne elektrarne k Sv. križu je skoraj gotov. Transformator na Zamliki tudi že stoji, tako da bo v kratkem tudi tam gori zasvetila električna žarnica. Tujski promet bo v Rovtahn zelo narasel.

Na oklicih je g. Livičnik, elektroinženjer v tovarni KID.

Ponovno opozarjamo hribolazce in druge, da je prepovedano nahajati se v bližini državne meje brez izkazil. Vojaske straže postopajo strogo po predpisih in primejo vsakogar, ki se ne more legitimirati.

Šoštanj

Nesreča ali kaj? V soboto 15. t. m. je vlak povozil med postajo Paška vas in Šoštanjem okrog 40 let starega moža. Kdo je, dosedaj se ni mogli ugotoviti. Kakor pripovedujejo očividci, ki so se nahajali v vlaku, je mož že prej ležal na tlačinah; ko je pridrvel vlak, ga je lokomotiva vlekla še nekako 6 metrov za seboj. Nesrečnega so dali na vlak do Šoštanja, kjer mu je nudil prvo pomoč zdravnik dr. Korun. Poškodbe so grozne. Levo nogo mu je nad gležnjem popolnoma odrezalo, na glavi pa ima velike zevajove tane. Nesrečnega moža, ki je bil več čas v nezavesti, so z obratnim vlakom odpeljali v celjsko bolnišnico.

Zalostna smrt otroka. V Belih vodah so preteklo nedeljo pokopali 3-letno hčerko poljskega delavca Vačuna. Deklece, ki je bilo že dalje časa bolj slabotnega zdravja, se je v četrtek, ko so bili njeni starši na delu, spazilo na polico in izpilo iz steklenice majhno količino precej močnega kisa. Ko je kmalu nato prispel v izbo oče, je opazil, da steklenica s kisom ni na običajnem mestu in se mu je takoj vzbudila temna slutnja. Ponudil je otroku mleka. Oče je drugo jutro hitel k zdravniku; ko pa se je vrnil z zdravili, je našel včerko že — mrtvo.

Mrtvaški zvoni. V nedeljo 16. t. m. je umrla g. Franciška Strucman. Dobri krščanski ženi blag spomin!

Sahovski dvoboj. V soboto 15. avgusta so se v Unionu spoprijeli velenjski in šoštanjski dijaški šahisti. Tekma je bila po študentovski navadi zelo vroča in je nudila kiberno obilno užitek. Šoštanjska ekipa, ki je nastopila baje v oslabilni postavi, je morala kloniti napram velenjski v razmerju 3 : 5.

Dr. Ivan Pintar

strokovni zdravnik za porodništvo in ženske bolezni

Ljubljana, Tavčarjeva ulica 2

ne ordinira do 6. septembra 1931

LJUBLJANSKI VELESOJEM

„Ljubljana v jeseni“

„Kraljev teden“

29. VIII. — 9. IX. 1931

Posebne razstave: Tujski promet, razstava slovenskih mest, / Kmetijstvo (mlekarnstvo in sirarstvo, jaja, čebelarstvo, vinarstvo, zelenjadarstvo, perutnina, kunc, kmetijski stroji). Higijena. / Novodobno gospodinjstvo. / Pohištvo — stanovanjska in hotelska oprema. Industrijski in obrtni oddelek.

Za časa velesoja velike slavnosti »KRALJEV TEDENA« (Operne in dramske predstave na prostem, glasbeni festival i. t. d.).

Legitimacije po Din 30— prodajajo denarni zavodi, železniške postaje, trgovske organizacije, biljetarne »Putnikar, velesojemski urad. 50% popust na železnice. / Razstavšč obsega 40.000 m², 10 razstavnih zgradb. Stanovanja, preskrbljena.

— **Poselska zveza** ima v nedeljo ob pol 17 v dvorani Prosvetne zveze svoj redni sestanek. — **Ni ga dneva brez nesreče.** 11-letna železničarjeva hčerka Stanka Stok iz Košakov je padla s črešnje ter si pri padcu strla desno ključnico. — 40-letna Marija Smodiš je padla s kolesa in si poškodovala desno nogo. — 17-letni mizarški vajenec Stefan Meglič pa si je pri padcu s kolesa strl levo roko v zapestju. Vse tri ponesrečence so prepeljali v tukajšnjo splošno bolnišnico.

— **Drugače** je bilo. Včeraj smo prinesli notico pod naslovom »AvtoBUS v plamenih«. Tozadevne informacije niso bile pravilne; prešli smo od lastnika avtobusa, ki vozi na progi Maribor—Svečina, obvestilo, v smislu katerega je sicer pred hišo posestnika Peska nastal pri avtobusu defekt, ki pa ni imel za posledico niti najmanjšega plamena. Tudi so potniki šli samo par sto korakov peš do bližnje Kosove gostilne v Košakih, nakar jih je drugi avtoBUS prejeljal v Maribor. S tem v zvezi pojasnjujemo, da jamči sloves navedenega avtobusnega podjetja ter odlična izveščanost njegovih soferjev za brezhibno in nemoteno prevažanje potnikov.

— **V zaporni celici** se je obesil Josip Kranjc, ki je bil svojčas obsojen na 5 let robnje. Odsedel je 2 leti v tukajšnji kaznionici. Zadnje dni je bil nekam potr. Včeraj jutraj so ga pa našli obešenega na vrvi v celici.

Gobe nas vabijo...

Nabiranje gob je ob sebi slast; če se ti tako-le v kakem zatišju nenadoma posmeji cela jurčkova družina, ti od veselja zapolje srce. Pa tudi na krožniku so gobe slast, dasi nimajo posebne redilne vrednosti. So pa gobe tudi nevarne, ker je med njimi dokaj strupenih vrst, a tudi prava goba utegne postati zdravju škodljiva. Če si hočemo torej postreči z gobami, ne da bi spravljali v nevarnost svoje zdravje, moramo vedeti o teh gozdnih sadežih vsaj nekaj glavnih napotkov.

Predvsem se je treba držati načela, da ne kuhajmo nikakih gob, ki jih popolnoma ne poznamo kakor prave. Različna sredstva, s katerimi naj bi se dalo pri kuhi ugotoviti, če so gobe prave ali strupene, so vsa nezanesljiva.

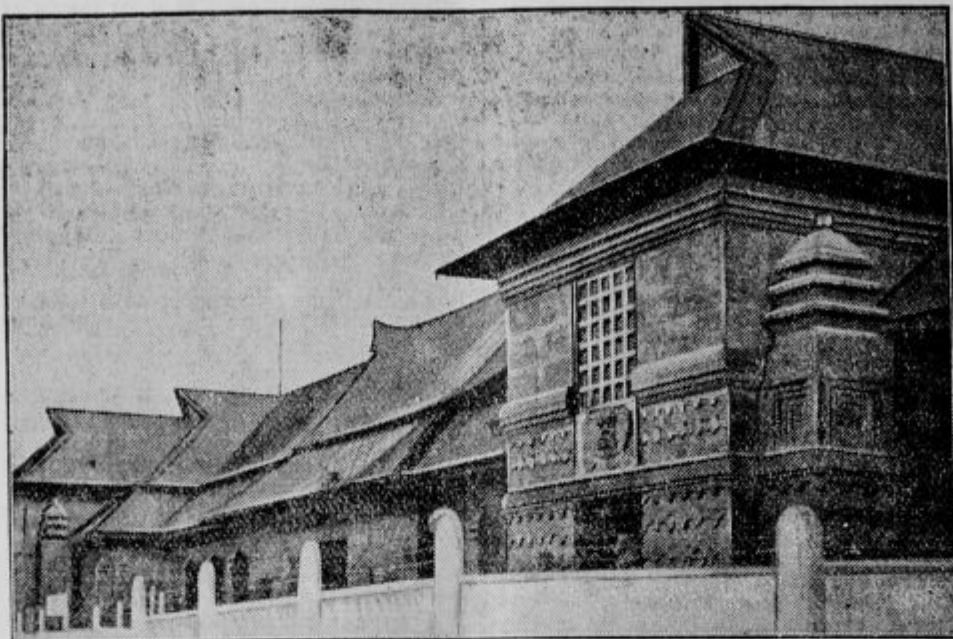
Mnogi dobri poznavalci gob trdijo, da so do malega vse gobe užitne; drugi strokov-

glavo in zatilnik mu polagajmo mrzle obkladke — z eno besedo, storimo vse mogoče, da mu preženemo omedlevo.

Gobe nabirajmo le ob suhem vremenu. Kajti mokre in stare gobe, naj so tudi prave, mnogokrat povzročijo lažja zastrupljenja. Taka zastrupljenja se po bljuvanju sicer navadno poležejo, a pri občutljivih osebah utegnejo biti posledice v želodcu in črevih dolgotraj-

šajmo iz njih kaj rešiti z obrezovanjem. Nekaj drugega je, ako je trdo, zdravo gobo objedel kak mrčes ali druga žival; taka mesta dobro obrežimo, ostanek je užiten.

Strokovnjaki si še niso edini v tem, na kakšen način naj se gobe trgajo. Nekateri priporočajo, da naj se goba tik zemlje odreže, češ da se tako ne pokvari zarodišče — podgobje. Drugi pa opozarjajo, da potem ostanek štoro trohni in gnije in škoduje s tem rasti novih gob. Vsekakor je še najboljšje, ako gobo previdno sušemo in na ta način odtrgamo ali odvrtno iz zemlje. Tudi pri gobah mora-

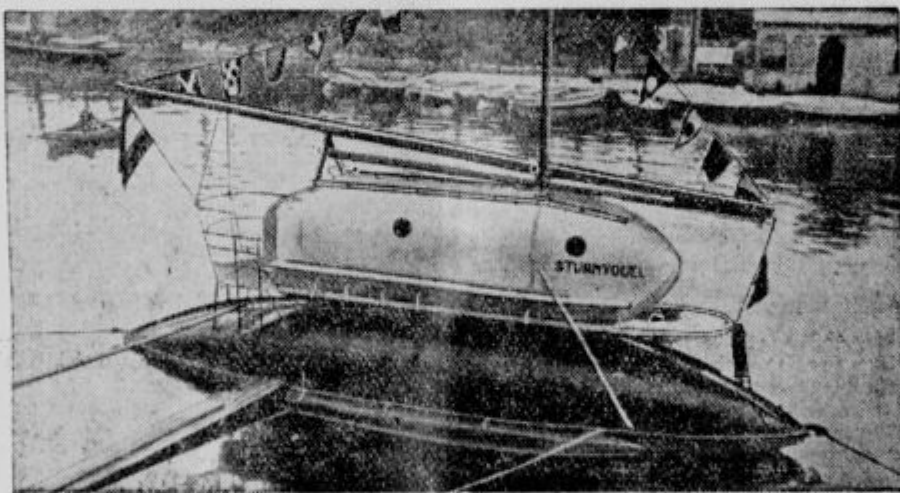
Novi holandski paviljon na kolonialni razstavi v Parizu. Prvi paviljon je kakor znano uničil požar.

ne. Nikdar tudi ne jejmo pogretilih gobovih jedi; gobe smejo priti na mizo samo sveže kuhane.

Gobe moramo tudi zato nabirati ob suhem vremenu, ker jih v suhem stanju lažje spoznamo. Mladih gob tudi suhih ne trgajmo, ker v tem stanju le najboljši poznavalec zanesljivo loči prave od strupenih. Izključimo dalje vse stare, gnile i nčrvice gobe in ne sku-

mo paziti na zarod, da jih ne iztrebimo.

Kakor hitro smo gobe prinesli domov, jih moramo nemudoma skrbno osušiti in zrezati na tenke liste, potem pa razgrniti na hladnem in suhem prostoru — ako jih seveda ne uporabimo takoj za kuho. Več kakor eno noč nobena goba ne sme ostati neuporabljena ali nekonzervirana.

Nova nepotopljiva ladja »Sturmvoegel«, ki se odpravlja iz Rotterdama na pot okrog sveta. Ladja je dolga 9 metrov; pod njo se nahaja skladišče, ki se da povečati za 4 metre v globino. Obtežitev pod ladjo preprečuje, da se čoln ne more prevrtniti. Poleg jader ima ladja tudi pomožni motor 10 k. s.

Razdelitev kota v tri dele

Med tednom je »Slovenec« poročal o izrednem uspehu matematika Callahana, profesorja na univerzi v Duquesne v Pittsburgu (Pennsylvanija), ki se mu je po dolgoletnem trudu posrečilo razdelitev kota v tri dele, in sicer s šestilom in ravnilom.

Problem, s katerim so se skozi 2500 let bavili zaman najgenijalnejši matematiki, je torej rešen. Srečni geometri Amerike, ki nimajo drugih skrbi kakor razdelitev kota v tri enake dele!

Kaj pa je prav za prav razdelitev kota na tri dele? Ali ni enostavnejšega, kakor iz vrha kota narisati krožni lok in tega s šestilom razdeliti na tri enake dele. Treba je nekoliko potrpežljivosti. Nato se pa enostavno zvežejo

oziroma kot razdeli na tri enake dele brez preizkušanja, z drugo besedo matematično eksaktno razdelitev kota na tri dele s šestilom in ravnilom, in sicer vsakega možnega kota brez izjeme. Razdelitev kota na 2, 4, 8, 16 enakih delov je otročje lahka, dočim so si z razdelitvijo kota na tri dele več kakor dve dolgi tisočletji zaman razbijali glave matematiki in geometri.

Veliki Grk Plato je kot prvi postavil tezo, da je nemogoče, točno razdeliti kot v tri dele z ravnilom in šestilom, prav tako nemogoče kakor krog izpremeniti v kvadrat s pomočjo omenjenih dveh sredstev. Grški matematiki pa se s Platonovim mišljenjem niso strinjali.

Baselska konferenca, ki se posvetuje o gospodarski pomoči Nemčiji. Od leve na desno: W. T. Layton — Anglija, Moreau — Francija, A. H. Wiggin — Amerika, E. Franqui — Belgija, dr. K. Melchior — Nemčija.

dobljene točke z vrhom kota s pomočjo ravnila in kot je razdeljen na tri enake dele.

Cisto pogrešeno mnenje! Tako naloga ni zastavljena, zakaj z dolgotrajnim preizkušanjem je možno razdeliti lok na tri enake dele. Problem pa zahteva metodo, po kateri se lok,

Tako je že geometer Hipokrat mislil, da je to mogoče, kakor da je tudi možna kvadratura kroga. V teku srednjega veka je bilo predlaganih na stotine rešitev, toda nobena izmed njih se ni obnesla. Celo Leonardo da Vinci, veliki slikarski genij, ki se je, kakor znano,

tudi uspešno ukvarjal z matematiko, se je bavil s tem problemom.

Francosko akademijo znanosti so proti koncu 18. stoletja dobesedno bombardirali razni matematiki s svojimi predlogi in »rešitvami« glede razdelitve kota v tri enake dele. Akademija znanosti je naposled izgubila potrpljenje, da bi se še nadalje ukvarjala s temi »rešitvami«. Šele v začetku 19. stoletja se je našla rešitev, toda baš v nasprotnem pomenu. Veliki matematik Gauss je doprinesel strikten dokaz, da je razdelitev kota na tri enake dele s pomočjo šestila in ravnila nemogoča, ker bi naloga na koncu vseh koncev zašla v problem konstrukcije kubičnega korena s šestilom in ravnilom. Sličen dokaz je iznesel genialni monakovski matematik Lindemann za kvadraturu kroga. Od tega časa dalje je veljal ta problem kot rešen v negativnem smislu.

Če se je Callahanu torej to posrečilo, potem bo vsekakor njegovo ime z zlatimi črkami zapisano v zgodovini matematičnih problemov. Obenem pa bo njegova iznajdba precej izpodkopala ugled genialnega Gaussa.

»Miners Monument« — Spomenik rudarjem, ki so bili ubiti 25. julija 1917 v New Waterfordu v Kanadi. Pri eksploziji plinov v jami je ubilo tedaj 67 rudarjev. Tem žrtvam dela so postavili popreje gorenji spomenik. Sliko je posnel Slovenec Herman Drobež, pošilja nam jo pa naročnik g. Anton Smole.

Prof. Picard se znova dvigne z balonom

Prof. Picard hoče ugotoviti točnost svojih opazovanj ob prvem poletu v stratofero. Topot se dvigne z balonom samo 4000 do 5000 metrov visoko, in to najbrže iz Friedrichshafna.

Nov ženski svetovni rekord v stenografiji: Greta Schliessmann — Osnabrück in K. A. Klockmann — Hannover, sta na nemških tekmah v stenografiji pisala po 440 zlogov v minuti, kar pomenja za ženske nov stenografski rekord.

Nove najdbe zlata

Iz Johannesburga prihaja vest, da sta dva domačina odkrila nova ležišča zlata, ki se nahajajo 40 milj od Lylstrea. Bogate nove zlate rudnike so pred kratkim odkrili tudi v Rodéziji kakor tudi pri Kisu.

Zima v Argentini

V dneh, ko smo se pri nas dušili od vročine, so v Argentini zmrzovali od mraza. Tako čitamo v slovenskih ameriških listih poročilo iz Buenos Airesa z dne 3. t. m.: V Patagoniji, južnem delu pokrajine Argentine, so zmrznili štirje otroci, ko je nenadoma mrzel val poplaval deželo. Indijanci, ki prebivajo večinoma v Patagoniji, veliko trpe zaradi mraza. Vlada jim je poslala tople obleke in odeje.

Novi izvrstni premogovniki

V kotlini reke Xingu v Braziliji so odkrili bogata ležišča črnega premoga, ki se more meriti z najboljšimi angleškimi premogovniki.

»Možiček, kaj naj ti podarim za god?«
»Za Boga svetega — nič — saj še obrokov tvojega zadnjega darila nisem poravnal!«

Kupola sv. Petra popravljena. Pred tremi leti so opazili na kupoli sv. Petra v Rimu velike razpoke. Papež je takoj odredil vse potrebne popravke, ki so jih sedaj dovršili. Velike kamene so nadomestili z novimi, razpoke so zalili z železobetonom. V spomin velikih poprav so vrezali v kamen ime sedanjega papeža in letnice.

njaki pa nasprotno trdijo, da se tudi v pravih gobah nahajajo škodljive snovi. O Kneippu je znano, da je dejal, da je še najboljša goba zanič. Gctovo je, da so nekateri ljudje mnogo bolj občutljivi za škodljive gobe nego drugi. Saj pravijo, da nekateri celo mlado mušnico brez škode uživajo (strupeni muskarin se razvije šele v starejših gobah). To pa naj pač nikogar ne zapelje, da bi z mušnicami ali ne toč-

Angleški vojni minister Thomas Shaw, ki z avtomobilom potuje po Nemčiji.

no znanimi gobami preizkušal odpornost svojega želodeca.

Nedvomno strupene so gobe: vražji goban, strupeni kukmak, rdeča mušnica, bljuvna golobica, žveploglavka i. dr. Z golim navajanjem imen je seveda za tistega, ki gob ne pozna, malo pomagano. Zato le ponavljamo: izognimo se brezpogojno vsem gobam, ki jih ne poznamo zanesljivo kot užitne.

Prvi znaki, da smo se zastrupili z gobami, se javijo z bolečinami v želodcu, s trganjem v spodnjem životu, z vzdigovanjem. Kasneje čuti bolnik vročino v spodnjem delu telesa, hude bolečine in veliko žejo. Protistrupov za zastrupljenje z gobami znanost ne pozna. Zdravniška pomoč je neobhodno potrebna. Dokler ne dospe zdravnik, skušajmo vsebino želodca kolikor mogoče razredčiti; bolnik naj pije veliko zelo slane vode, mleka ali če ni drugega pri roki, mrzle vode. Najboljše je, da spravimo bolnika čimprej do bljuvanja, kajti potem se velik del strupa izloči iz telesa. V ta namen se poslužimo znanih bljuvalnih sredstev. Brezpogojno moramo tudi skrbeti za to, da bolnika ohranimo budnega. V ta namen mu dajmo močne črne kave ali ruskega čaja, napravimo mu klistiro s črno kavo, obilnavajmo ga z mrzlo vodo, ali ga neprestano drgnimo, sedečega v kopalnem škafu, v katerem naj bo voda topla 12 do 18 stopinj; na

Hmeljski trg

Savinjska dolina: Obiranje hmelja je v polnem teku. Obira se le hmelji brezhibne kakovosti, res dozorele in pravilno oblikovane kobile čisto gladko-zelene barve, dočim se količak kvarno blago sploh ne obira. Letošnji pridelek bo značilno najbrž komaj kakih 7—8000 stotov hmelja, pač pa se bo odlikoval po svoji izborni kakovosti, ker je Savinjski hmelj letos izredno bogat na lupulinu ter zelo fine in prijetne arome. — Več inozemskih kupcev je že prispelo v naše kraje in pobirajo ter razpohlijo tudi že vzorce našega letošnjega pridelka. Kupci pa se ni nobene, ker kupci še nimajo naročil in vse napeto pričakuje, kako se bo razvil letos položaj na svetovnem hmeljskem trgu.

Vojvodina. Dolgo trajajoča suša in silna vročina je zelo ovirala normalni razvoj hmeljske rastline. Goiding je večinoma že obran in je dal sicer pičel, vendar prav dober pridelok lepo zelene barve. Tu običajni pozni hmelj pa je zelo enakomeren ter se ga bo komaj četrtino normalno razvilo; pridelok bo radi tega abnormalno pičel, glede kakovosti pa bo še vreme zadnjih dni odločilo, kakšna bo. — V kupčiji vlada popolno mrtvilo. Inozemskega kupca se ni nobene, pač pa je neka tukajšnja pivovarna hotela nakupiti 10 do 20 stotov goidinga in ponujala 10 Din za kg; do zaključka pa ni prišlo, ker zahtevajo hmeljari višje cene. Splošno prevladuje mnenje, naj bi država monopolizirala tudi hmelj, kot je pšenico, in določila kot najnižjo ceno 10 Din za kg, vendar zaenkrat ta namera pri merodajnih krogih še ne obstoji.

Iz začetnih cen na žateškem trgu se ne da sklepati ničesar, ker gre le za par bal hmelja, ki

ga posamezne trdke rabijo za vzorce; istotako je brez pomena za razvoj sezono slabo zanimanje za letošnji pridelok na nürnberskem tržišču, ker gre tu le za nekaj bal slabo dozorelega zgodnjega hmelja, za katerega sploh nikdar ni dosti zanimanja. Potek sezone in gibanje cen bo v glavnem odvisno od nadaljnjega razvoja splošno-gospodarskega in posebej še hmeljskega položaja v Nemčiji ter Češkoslovaški, namreč kako bodo obrali, koliko bodo obrali in nabrali ter kakšno blago bodo pridelali; vsekakor pa izgleda, da se bo sezona začela letos vkljub zgodnejšemu obiranju pozneje in razvijala bolj polagoma kakor navadno ter bo predvidoma šele pozneje postala živahnija. Izgledi za prodajo in ceno brezhibnega, gladko-zelenega blaga pa so za enkrat še vedno od dne do dne boljši. (Iz pos. izdaje »Slov. Hmeljarja«.)

Hmeljski vzorčni sejem priredi v Zalcu letos Hmeljarska prodajna zadruga v svojem lokalu tik Virantove gostilne, da na ta način olajša svojim članom vnovčenje pridelka. Vzorčnega sejma se lahko udeležijo z vzorcem svojega hmelja vsak član zadruge brezplačno, le v slučaju, da hmelj potom vzorčnega sejma prodaja, je obvezan plačati zadruzi 2% provizije za kritje stroškov. Vsa natančnejša pojasnila se dobe na sejmskem prostoru v Zalcu, kakor tudi v zadrugi pisarni, Celje, Vodnikova 2. Vzorčni sejem bo trajal tokom cele letošnje hmeljske sezone. Hmeljarska prodajna zadruga namerava v bodoče prirediti vzorčne sejme redno vsako leto, ker bodo brez dvoma, ko se uvedejo, hmeljarjem zelo olajšali prodajo, solidni trgovini pa nakup našega hmelja.

Pregled naše zunanje trgovine in bodoče smernice naše gospodarske politike.

To je naslov najnovejši publikaciji glavnega tajnika ljubljanske Zbornice za TOI g. Ivana Mohoriča, ki je pravzaprav referat pisca na 8. kongresu gospodarskih zbornic, ki se je vršil lani v Belgradu. Avtor z njemu lasno preciznostjo in vpoglednostjo obravnava našo zunanjo trgovino in veš naš gospodarski položaj, nadalje se obirno peša z deležem tujih držav v naši zunanji trgovini in analizira trgovinske bilance s posameznimi državami (posebej industrijske države in balkanske države). V naslednjih poglavjih obravnava vprašanje prodajnih cen agrarnih proizvodov, investicijsko delavnost v jugoslovanskem gospodarstvu in prometni problem na seznanjanje trgovine. Vsa izvajanja so podkrepjena s številnimi statističnimi podatki, katere je avtor še dopolnil s podatki za najnovejšo čas po kongresu. Statistične tabele, ki so priložene knjigi, obravnavajo deleže posameznih držav v naši zunanji trgovini. Sestavljene pa so tako, da omogočajo nadaljnje vpisovanje do leta 1935, kar bo dobro služilo vsem čitateljem knjige. Statistični pregled obsega vse države, s katerimi imamo trgovske zveze, število teh je že naraslo na lepo vsoto 107. Knjiga je redkost v naši gospodarski literaturi, katere obravnava le pre malo domače probleme, katerim pa je treba posvetiti več pozornosti kot doslej. Da je knjiga strokovno na visoki ravni ime avtorja, ki je splošno znan gospodarski strokovnjak.

Vpisi v trg. register: Ing. I. & K. Bühl, livarna zvonov in kovin, tvornica kov. izdelkov, d. z. o. z., Maribor (50.000 Din); Ing. Bühl Jos., Bühl (Kurt); Křajník Lorenc, trg. z dež. prid. na deb., Ptuj, 70.

Vpisi v zadrugi register: Pašniška in gozdna zadruga v Kompoljah; Lesna obrtna zadruga v Kočevju, Pašniška in gozdna zadruga v Dobropoljah.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Teppej Josipa, trgovca v Vitanju; narok 15. sept., prijavitelci 10. sept., ponudba 40%.

Nova delniška družba. Banske uprava donavake banovine je odobrila osnove podjetja Jugoslavija d. d. v Subotici. Podjetje se bo bavilo s tiskarskimi, založniškimi in tiskarskimi posli. Glavnica znaša 3 milj. Din.

»Sveta zadruga zveza.« Kakor poročajo iz Prage, je bila te dni sklenjena med Gl. zvezo kmet. zadrug in »Velikonakupno«, zvezo čl. konz. zadrug, pogodba, po kateri bo praška zveza nakupovala v Jugoslaviji pri Srbski zvezi svoje potrebščine, če bodo pogoji enaki. Nasprotno bo Srbska zveza kupovala predvsem pri praški zvezi svoje potrebščine. Pogodba je nazvana »Sveta zadruga zveza«.

Nemška zunanja trgovina aktivna. Po pravkar objavljenih podatkih je bila nemška trgovina v juliju t. l. aktivna za celih 289 milijonov mark ali nad 3 milijarde Din. Uvoz je v primeri z junijem padel, dočim je izvoz zelo narasel. V primeri z junijem se je aktivnost zvišala za 150 milijonov mark. To so posledice gospodarske krize v Nemčiji.

Zustne izpremembe v uredbi o skupnem davku na poslovni promet. Izšla je uredba o izpremembah in dopolnitvah uredbe o skupnem davku na poslovni promet. Po novi uredbi je izpremenjeno veliko število dosedanjih tarifnih števil, glede višine stopnje, kar je bilo potrebno zaradi pravičnejše ugotovitve stopenj z ozirom na fazo prometa, vrednost blaga, opretilcev velikega dela manjših davkoplačevalcev zaradi kombiniranega sistema plačevanja davka ter zaščite domačih proizvodov. Uredba z novimi tarifnimi številkami obsega 60 strani formata knjige dr. Vl. Lunaček: Predpisi o skupnem davku na poslovni promet. Cena je 15 Din, po povzetju Din 20.50. Naročila sprejema Tipografija d. d., Zagreb, Preradovičev trg št. 9.

Borza Denar

Ljubljana. Amsterdam 2282.48—2289.32, Bruselj 789.49—791.85, Curih 1102.65—1105.95, Dunaj 795—797.40, London 275.05—275.87, New York 5651.08—5668.08, Pariz 221.96—222.62, Praga 167.60—168.10, Trst 296.16—297.05.

Zagreb. Amsterdam 2282.48—2289.32, Dunaj 795.00—797.40, Bruselj 789.49—791.85, London 275.05—275.87, Milan 296.16—297.06, New York 5662.08—5679.08, ček 5651.08—5668.08, Pariz 221.96—222.62, Praga 167.60—168.10, Curih 1102.65—1104.95.

Skupni promet brez kompenzacij 5.1 milj. Belgrad. Amsterdam 2282.48—2289.32, Bruselj 789.49—791.85, Curih 1102.65—1105.95, Dunaj 795—797.40, London 275.05—275.87, New York 5651.08—5668.08, Pariz 221.96—222.62, Praga 167.60—168.10, Curih 1102.65—1104.95.

Belgrad. Amsterdam 2282.48—2289.32, Bruselj 789.49—791.85, Curih 1102.65—1105.95, Dunaj 795—797.40, London 275.05—275.87, New York 5651.08—5668.08, Pariz 221.96—222.62, Praga 167.60—168.10, Curih 1102.65—1104.95.

Podpolkovnik JOSIP JAKLIČ naznanja, da mu je umrla njegova iskreno ljubljena sestra, gospodična

Franciška Jaklič

po dolgi, z veliko potrpežljivostjo in udanostjo prenašani bolezn, večkrat previdena s tolažili svete vere.

Pogreb se je vršil dne 18. avgusta. Svete maše zadušnice se bodo darovale v farni cerkvi Marijinega Oznanjenja.

Vsem, ki so stali ob postelji preblage pokojnice tekom njene dolgoletne bolezni in jo tolažili, vsem, ki so mi ob njeni smrti izkazali sožalje in jo spemili na njeni zadnji poti, se tem potom prav iskreno zahvaljujem.

V Ljubljani, dne 18. avgusta 1931.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

795.70—797.40, London 275.05—275.87, New York 5651.08—5668.08, Pariz 221.96—222.62, Praga 167.24—168.10, Trst 296.16—297.05.

Curih. Belgrad 9.06, Pariz 20.14, London 24.965, New York 513.75, Bruselj 21.55, Milan 26.88, Madrid 44.50, Amsterdam 207.20, Dunaj 72.20, Stockholm 137.50, Oslo 137.40, Kopenhagen 137.35, Solija 3.73, Praga 15.2275, Varšava 57.60, Budimpešta 90.025, Atene 6.645, Carigrad 2.4325, Bukarešta 3.06, Helsingfors 12.915.

Vrednostni papirji

Tendence za vojno škodo je bila danes v začetku borznega sestanka čvrstejša kasneje pa je popustila in so tečaj nazadovali. V Zagrebu se je škoda držala bolje kot v Belgradu, kjer je popustila še skoro na 350. Bančni papirji so ostali neizpremenjeni. Več zaključkov je bilo v delnicah Zemaljske banke, ki je popustila od 116 na 114. Industrijski papirji beležijo zaključek v delnicah osješke Sečerane po 220 in Trboveljske po 235. V ostalem pa ni bilo izprememb.

Ljubljana. 8% Bler. pos. 80 bl., 7% Bler. pos. 71 bl., Celjska 150 den., Lj. dr. 120 d., Prastedion 950 d., Kred. zavod 195 d., Verče 120 d., Stavbna 45 d., Ruše 125 d.

Zagreb. Drž. pap. 7% inv. pos. 74—77, agrarji 44.50 bl. vojna škoda ar. 356—357 (361, 355), kasa 356—357 (361, 357), 11. 365 bl., 12. 360—363, 8% Bler. pos. 78—80 (80.50), 7% Bler. pos. 69—71 (72, 70), 6% begl. obv. 59—60, Hrvatska 50 d., Poljo 53.50—55 (53.50), Kreditna 121—126, Union 150—155 (150), Jug. 67—68 (67), Lj. kred. 120 d., Medjunarodna 68 d., Obrtna 36 d., Prastedion 957.50—955 (965), Srbska 190—191, Zemaljska 113.50—114 (116, 115, 114), Industrijske delnice: Nar. sum. 25 d., Guttman 115 d., Slavonija 200 d., Našice 750 bl., Danica 65—67, Pivala Sar. 210 d., Drava 212.50—220, Sečerana Osjek 219.50—220.50 (220), Osj. liev. 210 d., Brod. vag. 50 bl., Union 40—60, Verče 120—122 (120), Isis 35—46, Ragusea 450—540, Trboveljska 232—240 (235).

Belgrad. Narodna banka 5700—5900, 7% inv. pos. 77 bl., agrarji 44—45 (125.000), vojna škoda 351.50—353 (640 kom.), 8. 352—353 (200 kom.), 12. 362—364 (600 kom.), begl. obv. 59.50 (115.000), 7% Bler. pos. 70.75—71.50 (6000 dol.), 7% pos. Drž. hip. banke 74 bl.

Notacije drž. papirjev v inozemstvu: London: 7% Bler. pos. 65.75—67.25, New York: 8% Bler. pos. 70.50—76, 7% Bler. pos. 65—67, 7% pos. DHB 67—70.

Dunaj. Don. sav. jadr. 90.05, Wiener Bankverein 14, Escomptes 149, Zivno 78.25, Aussiger Chemische 105, Alpine 12.52, Trboveljska 27.60, Kranj, ind. 44.50.

Dunajski prašičji sejem. (Poročilo trdke Edward Saborsky & Co., Dunaj.) Pripeljanih je bilo 11.810 pršutarjev in 3380 špeharjev. Iz Jugoslavije jih je bilo 3607. Cene: špeharji najboljši 1.55, I. 1.45—1.50, II. 1.35—1.45, kmečki 1.50—1.60, najboljši 1.70, pršutarji 1.40—2.10, najboljši 2.20. Tendence: Špeharji so se podražili za 5 do 8 grošev, pršutarji pa pocenili za 5 do 10 grošev.

Zitni trg

Novi Sad. Koruza bč., bč. okol. Sombor 94—96, banat. 90—92, srem. okol. Indija 94—96, ar. okol. Sid 96—98, Filoli: bč. beli 2 170—180. Vse ostalo neizpremenjeno. Promet: pšenica 16 vag., oves 4 1/2 vag., koruza 6 vag., moka 2 vag., filol 1 vag., otrobi 2 vag. Tendence mirna.

Sombor. Rž: bč. 137 1/2—142 1/2, ječmen: bč., novi, kasa dupl. 117 1/2—122 1/2, filol: bč., »usane«

175—185. Vse ostalo neizpremenjeno. Tend. neizpremenjeno. Promet: 56 vagonov.

Budimpešta. Tendence lahka, koruza stalna, promet miren. Pšenica: dec. 10.58, 11. zaklj. 10.58—10.60; mare 11.68—12.25, zaklj. 11.68—11.69; rž: dec. 10.75—10.90, zaklj. 10.65—10.70; mare 11.65—11.75, zaklj. 11.65—11.70; koruza: maj 13.45, zaklj. 13.45—13.50.

Jajca

Minuli teden je bila situacija posebno radi izredne vročine in prvi polovici jako mlačna in so nakupne cene padle na Din 0.55. Nastalo hladnejše vreme, kakor tudi boljše poročila v Nemčiji so povzročila, da je jajčni trg nekaj oživel in kaže celo švica zopet zanimanje za naše blago. Ako bo Nemčija zopet nastopila kot kupovalka, bodo cene sigurno poskočile. Danes se plača Din 0.625 za komad.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Sreda, 19. avgusta: Opoldanski program od pade, — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Literarna ura (g. Silvester Škerl). — 20.00 Koncert godbe na pihala »Zarje«. — 21.00 Salonski kvintet. — 22.00 Čas, dnevne vesti.

Cetrtek, 20. avgusta: 12.15 Plošče (slovenske pesmi, plesna glasba); 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Čas, plošče, borza — 18.30 Salonski kvintet — 19.30 Drago Ulaža: Gimnastične vaje — 20.00 Dr. Lojze Čampa: Časnik in časnikarstvo — 20.30 Flauta solo s klavirjem (Slavko korošec in dr. Švara) — 21.15 Pevski koncert Slovenskega vokalnega kvinteta: 21.45 Salonski kvintet — 22.30 Čas, dnevne vesti.

Drugi programi

Cetrtek, 20. avgusta.

Belgrad, 12.45 Radio orkester — 19.00 Klavirski koncert — 19.30 Narodne melodije — 20.30 Preno iz Ljubljane — 22.50 Radio orkester. — Zagreb: 12.30 Plošče 20.30 Koncertni večer (iz Ljubljane) — 22.40 Plesna glasba. — Budapest: 12.05 Koncert opernega orkestra — 14.00 Koncert — 16.30 Koncert vojaške godbe — 20.00 Preno iz studija — 22.45 Koncert opernega orkestra. — Dunaj: 11.30 Opoldanski koncert — 13.15 Plošče — 20.30 Opereta »vanka gre na ples«. — Milan: 11.18 Pesta glasba — 13.00 Plošče — 20.45 Opera »Macbeth«. — Oslo: 19.30 Narodne popevke — 20.30 Pevski koncert. — Praga: 19.35 Koncert — 21.00 Orkestralni koncert — 22.15 Koncert. — Rim: 21.00 Simfonični koncert. — Berlin: 20.00 Plesna glasba — 21.00 Lahka glasba. — Toulouse: 12.45 Radio orkester — 13.00 Popevke — 13.15 Plesna glasba — 20.30 Orkester — 21.15 Španske pesmi — 22.45 Simfonični koncert — 23.30 Plesna glasba. — Stuttgart: 19.45 Radio orkester — 21.45 Plesna glasba.

Sport

RAZNE SPORTNE VESTI

Nova nogometna pravila, katere je prejel zadnji kongres FIFA stopijo v veljavo pri nas s 1. septembrom. Kakor smo že poročali, sme po novih pravih vratar nositi žogo štiri korake in ne tri, kakor je bilo doslej. Tudi za napadno metanje avta ni več kazenski strel, temveč meče ponovno ali nasprotna stranka.

Lehner, najmlajši reprezentančni igralec, je dobil od prijateljev zlato uro v spomin, ko je prvič nastopil v državni reprezentanci, in s tem uspešno reprezentančni osjaki nogomet.

V Porečah so vrši mednarodni teniški turnir Jugoslavija: Avstrija. Stanje po prvem kolu je neodločeno 1:1. Schäfer je premagal Avstrijca Eifermana, medtem ko je drugi zastopnik Jugoslavije Kukuljevič izgubil proti Matelki.

Na praznik 15. avgusta 1931 so Tržičani priredili sportni dan. Sportni klub je priredil ob 11 dopoldne častno olimpijsko stafeto. Startalo je pei stafeti. Od teh je dospela kol prva na cilj »stafeta« sportnega kluba Tržič v času 4' 2". Sledile so SK Viktorija 4' 4" in pol; SK Borec Jesenice 4' 12" in druga stafeta sportnega kluba Tržič v času 4' 17". — Ob 14.30 je nastopila rezerva SKT proti moštvu tukajšnje SK Viktorije in odnesla zmago 4:2. — Sledila je otvoritvena hazenska tekma SKT. Prvot so nastopile hazenačice SKT proti rutinirani družini SK Viktorije. Zmagala je s 5:4 SK Viktorija — Ob 17 pa je nastopilo prvo moštvo SKT proti SK Jadramu iz Ljubljane. Zmagali so gostje po napeti borbi z 6:2 (4:2). — Sportniki pa so bili tudi v nedeljo 16. avgusta pridno na delu. Stafeta, sestavljena iz članov Sokola in sportnega kluba je ponesla na Bled Nj. Vel. kralju Aleksandru I. vodenostno pismo tržiške mestne občine. Dosegli so obdanem lep sportni rezultat, ker je stafeta iz Tržiča na Bled dospela v času 1 ure 12 min. 48 sekund kljub slabemu vremenu.

Offrid v. Hanstein:

Strahotno potovanje na luno

Imela sta na sobi potapljaško obleko, električnega toka sta imela dosti, da bi pozneje kabino zopet ogrela, zato sta vrata pustila odprta. Irena je bila nekakšen kapitan, Apel pa navigacijski častnik ob krmilu.

»Še petdeset metrov.«

Prav majhen pritisk tam spodaj.

»Še pet in dvajset.«

Sreča so močno bila. Obraba pri oknu Egonove kabine sta bila od groze spačena.

»Deset metrov!«

Še zadnji, neznatni sunek —

Mojsdrski je Apel krmaril, obe raketi sta bili tik druga ob drugi. Egon je iz Ireninih rok sprejel jermen. Apel je vsak pogon ustavil. Čisto enakomerno, kakor so zahtevali naravni zakoni rotacije, sta obe raketi kot blisk drveli skozi vesoljstvo, le da zdaj že kot eno samo telo, kajti bili sta že spredaj in zadaj zvezani z jermenom.

V trenutku je Ireno moč zapustila in se je zgrudila.

Valdemar Apel si je priporil najsijajnejšo zmago. Njegova krnila so delovala kakor precizijski aparati, pegonske rakete so prekosile same sebe.

Bil je mladostno svež, Egon in Korus sta pozabila na vse trpljenje, Američana so zavili v velik kos kože, ki ga je imel Apel na krovu zato, da bi v silo napravil nadomestno obleko, in ga prenesli v drugo kabino.

Apel je pregledal Egonovo raketo.

»Pravi čudež je, da je ni popolnoma razbilo in čudež, da Vas je noter do sem pripeljal.«

Vse so spravili v drugo raketo. Ker je Apel opremil vse z novimi kisikovimi čeladami in je Američana krila umetna koža, so potegnili raketi tako blizu skupaj, da so odprli obe veliki okni, pa si skozi okno podali vse predmete.

Nato so drugo raketo zopet zaprli, jo električno gredli in spustili vanjo kisika.

Šele zdaj so lahko odložili potapljaške čelade. Dotlej se je Egon za mladega Apelovega asistenta komaj zmenil, zdaj pa je mislil, da vidi pred seboj duha.

»Irena Allister?«

Smehljaje mu je ponudila obe roki. »Saj sem vendar morala iti po Vas, gospod doktor, ker sva bila moj oče in jaz kriva, da ste odleteli!«

Poskusila se je nasmehniti, pa se ji kar ni posrečilo, on pa se je boril, da bi v tem trenutku skrll svoje srce. Apel ga je rešil težav.

Starček je objel Egona z obema rokama. »Moj fant, moj ljubi fant!«

Korus je klečal ob Američanu. Moža sta se objela, poljubila Egona in Apela, končno so se objemali vse vprek, se jokali in smejali in v mali, ozki kabini se je pet obupanih, pet čakajočih in upajočih src odprlo vriskajoči radosti.

Šele polagoma so se pomirili, kakor v zadregi je Irena Allister stala ob strani. Tudi ona je vse objela, zdaj je pa samo to še vedela, da jo je Egon poljubil.

Valdemar Apel je napeljal pogovor v drugo smer in smehljaje rekel: »Ne vem, če si štejete v čast, da bi še dalje kot mesec letali okoli zemlje.«

Strah je skalil splošno veselost.

»Ali se bo dalo kako drugače ukreniti?«

Apel se je smejal. »Mislim, da stvar ne bo tako težka. Vi tega seveda niste mogli, ker niste imeli nobenih sredstev več. Oba jermena, ki jih imamo, bomo zvezali skupaj in s to vrvjo navezali podrtijo prve rakete, ker je nočemo pustiti tukaj gori. Potem pa bomo zopet uporabili raketne stroje in se vrnili na zemljo.«

Doslej sta Korus in All Right Egonu brez pomisleka zaupala. Zdaj pa je spregovoril starček z mladeniško močjo in očmi, in govoril kakor samo ob sebi umevno o takih neverjetnih stvareh, da se mu je celo Egon uklonil in pozabil na vse dvome.

»No, potem pa kar!«

»Oho, gospodje, le počasi! Jaz in moja asistentka se štiri in dvajset ur nisva ganila z mesta. Najprej se bomo najedli in naspali. Naj ima zemlja še osem ur svoj drugi mesec.«

Jedli so in pili, kar jim je pripravila Irena na električni plošči. Bila je prava slavnostna gostinja. Nato pa so vsi pospali kot ubiti.

★

Proti jutru.

Samo Valdemar Apel je bil zbujen. Popolnoma tiho je uredil jermene, nato pa zasukal vzvod k šobam in užigalniki so začeli delovati. Zaspanci so se opotekaje dvigali, sunek jih je predramil.

»Kaj pa je?«

»Ven pogledajte!«

Naravnost pred njimi je plavala žolto bleščeča zemeljska plošča, raketa je bila s svojo konico obrnjena proti nji. Daleč zadaj pa je na dolgem jermenu sledila podrtija prve rakete.

Apel je bil dobre volje. »Nič več ne krožimo.«

Egon pa je kakor z zaprtim glasom rekel: »Pelje-mo se proti zemlji!«

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devot vrstic se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službe iščejo

Gospodinja
vešča in pridna, išče službo k mali družini; gre tudi v župnišče. — Naslov v upravi »Slovenca« v Mariboru.

Šofer mehanik
išče službo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Absolvent« št. 9444.

Mlad zakonski par
išče službo hišnika, oskrbnika ali slično. — Ponudbe pod »Vesten in trezen« št. 9432 na upravo »Slov.«

Šivilja
oblek gre šivat na dom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9428.

Službo dade

Mizar
oženjen, vajen nekoliko vrtnarije, se sprejme. Stanovanje na razpolago. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9163.

Pridno dekle
kot pomivalko takoj sprejme hotel Strukelj.

Učenca
za trgovino z mešanim blagom, krepkega in nadarjenega, takoj sprejme. Tvrdka Jurej Sterk, Viniča pri Črnomlju.

Mesarski vajenec
zdrav in močan, se sprejme. Anton Bach, Kladenska ulica 24, Ljubljana.

Trgovski pomočnik
vojašine prost, z dobrimi referencami, se sprejme. — Tvrdka I. Kušan, Kranj. Istotam se sprejme tudi učenec.

Spretno modistke
sprejme Ivanka Stegnar, Ljubljana, Stritarjeva 3.

Ribiški paznik
se išče. Ponudbe pod zn. »Paznik« št. 9437 na upr. »Slovenca«.

Prekajevalec
zmožen vseh del in pošten se sprejme v stalno službo. Ponudbe pod zn. »Prekajevalec« št. 9434 na upravo »Slovenca«.

Denar

Družabnika
sodelujočega, s kapitalom 100—400 tisoč Din sprejmemo k dobro uspevačemu podjetju. Ponudbe na upravo »Slov.« pod zn. »Dobičkanosna industrija« št. 9445.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto). Prva oblast. koncesijonirana. Prospe. št. 16 zastoji. Pišite ponj!

Gojko Pipenbacher
koncesijon. šoferska šola, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 12. — Zahtevajte informacije.

Objave

Preklic

Podpisani naznanjam, da mi je žena Gmajnič Franciška, ki se sedaj izdaja pod tujim imenom Julijana Sedlar, dne 22. dec. 1930 odšla z doma ter mi poverila 1200 Din. — Opozarjam vse, da nisem plačnik za dolgove, ki jih morebiti dela na moje ime. — Dominik Gmajnič.

Zaupnike informatorje
ki so poslali ponudbe pod »Hitro in verodostojno«, obveščamo, da je vsled številnih ponudb nemogoče vsakemu posebej odgovoriti ter se bo tvrdka v danem slučaju poslužila Vaših naslovov.

Službe preskrbuje

samo svojim članom. — Službodajalce vabimo, da takoj javijo prosta mesta kakršnekoli vrste (strogo zaupno). — Priporočujemo samo popolnoma ozira vredne, zanesljive osebe. Vabimo k pristopu službo iščeče, kakor tudi službodajalce. Delež 20 Din, pristopnina 10 Din, za odgovor znamka 3 Din. — Osr. gosp. zadruga, r. z. z. o. z. Ljubljana, Mestni trg 19, III. nadst. Uradne ure: v sredo in soboto od 15 do 17.

Dijaki

Dva dijaka
sprejem na hrano in stanovanje v čisto in zračno sobo. — Naslov v upravi pod št. 9443.

Dijaka
iz boljše hiše sprejme v popolno oskrbo in primerno nadzorstvo učitelja v Celju. Ponudbe na podružnico »Slov.« v Celju.

2 dijaka(inji)
vzajem na stanovanje in hrano. — Sv. Petra nasip št. 71-I., levo.

Stanovanja

Lepa soba
prazna, s posebnim vhom, blizu cestne železnice, se odda. A. O. Glinca, cesta XIII, št. 7.

Stanovanje
komfortno, obstoječe iz 4 sob, sobe za služkinjo, predsobe, kuhinje, kopalnice in ostalih pritliklin, oddamo s 1. novembrom. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 9439.

Stanovanje
dveh sob, kabineta in pritliklin išče stranka štirih odraslih oseb za oktober. Ponudbe pod »Mirno in snažno« št. 9433 na upravo »Slovenca«.

Stanovanje
dve sobici, kuhinja, pritlikline, visokopritlikline ali pritlikline, išče za oktober stranka brez otrok. Ponudbe pod »Dve osebi« na upravo »Slovenca«.

Stanovanje
v novi vili, šest minut od glavne pošte, komfortno, 3 sobno, eventualno tudi z vrtom, se odda za termin november. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 9431.

Odda se
s 1. septembrom krasno, solnčno stanovanje, obstoječe iz 3 sob, kuhinje, shrambe, kleti, drvarnice, pralnice in kopalnice. — Naslov v upravi »Slov.« pod zn. »Mirna stranka« pod št. 9073.

Vnajem

Poslovni lokali
na Dunajski cesti št. 29, I. nadst., so se 1. sept. na razpolago. Poizve se istotam.

V najem se dajo
prostori restavrac. Grand hotela, Ilica 6, Zagreb. — Takojšnje ponudbe na Prometno d. d., Dalmatinska 11.

Glasba

Klavirji
Preden kupite klavir, si oglejte moje bogato zalogo prvovrstnih klavirjev. Prodajam najceneje, na najmanjše obroke, z garancijo. Najcenejša izposojevalnica! — Warbinec, Gregorčičeva cesta št. 5, Rimska cesta št. 2.

Dnevnik Slovenec
najbolje informirani list!

Posestva

Večjo trgovsko hišo
z nekaj zemljišča kupim ob prometni cesti na bivšem Stajerskem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod zn. »Navedba cene in natančen opis« št. 9203.

Nova hiša
trodružinska, se prodaja. — Električna, vodovod v hiši. Več pove Mišvelj, Ljubljanska ulica 37, Moste pri Ljubljani.

Trgovska hiša
v bližini Domžal, 5 sob, trg, lokal, hlev, drvarnica, pod, šupa, kegljišče, vrt, vse zidano in v dobrem stanju, na promet. kraju, 5 minut od žel. postaje, napredaj za 125.000 Din. Poizve se pri Franc Mavsar, Kamnik, Zaprice 45.

Novo hišo
dvostanovanjsko, enonadstropno, v centru Vrhnike, z zelenjavnim vrtom in velikimi kletnimi prostori, ki so pripravljeni za vsakršno delavnico, ugodno prodaj. Voda in elektrika vpeljani. — Ponudbe in vprašanja na naslov: L. Rogelj, Vrhnika.

Prodaj
lepo enonadstropno hišo s trgovino in gostilno z gostilniškim inventarjem na prometnem kraju. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9349.

Krasna hiša
ravnokar dograjena, dve dvosobni stanovanji, vodovod, elektrika, parketi, kanalizacija, vse pritlikline, se pod ceno prodaja v Rožni dolini. Vprašati pri I. Ertl, Rožna dolina, cesta II, št. 43.

Vila
blizu centra napredaj. — Ponudbe pod »Sv. Krištof 1931« št. 9082 na upravo »Slovenca«.

Malo posestvo
v bližini tovarne in želez. postaje Jarše-Mengeš v dobrem stanju radi bolezn. ni ugodno napredaj. Poizve se pri lastniku Antonu Pistotnik, Zg. Jarše-Mengeš.

Dražba
bivše tovarne »Mlinostav« se vrši 3. sept. 1931 ob 9 dop. pri Okrajnem sodišču v Škofji Loki, soba 2. Zemljišče meri ca. 10.000 m², zazidana ploskev dveh objektov 270 in 680 m². Oba objekta v prav dobrem stanju in se nahajajo v njih parni kotel, centralna kurjava, vodovod, elektrika, ekshaustor najmodernejši stroji za obdelovanje lesa in kovin ter razno pripad. orodje, ki se prodaja vse skupno z nepremičninami. Najnižji ponudke 929.865 D. Dražbeni pogoji in cenilni zapisniki so zainteresentom na vpogled pri Okr. sodišču v Škofji Loki. Realiteta je primerna za stavbeno mizarstvo ali tvornico pohištva, karoserij, športnega, telovadnega in gasilskega orodja, mlinjskih in poljedelskih strojev, skobelnikov, tehtnic in slično.

Kupimo

Kupujem
bukova polena, oglje, apno — na vagon. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Gorivo« št. 9201.

Srebrne krone
stare zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN — Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Bukova drva
stare produkcije, deloma preperela, ev. mešana z gabrom ali hrastom, vsako množino, kupim. Plačilo takoj. Ponudbe pod »Bukova mešana« št. 9393 na upravo »Slovenca«.

Glavobol,
omotico, migreno, utrujenost, prehlad glave, brezspanje, živčno napetost ter kronični glavobol popolnoma in sigurno odstrani DUSICA VODA. Stenkljenica DUSICA VODE proti glavobolu stane 35 Din. DUSICA VODA proti glavobolu se dobi pri firmi D. M. Grozdića, Bjelovar, Savska banov.

Srečke, delnice, obligacije
kupi Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6, II. nadst.

Prodajmo

Radio-aparat
z zvočnikom znamke »Filipt«, pet žarnic, po jako ugodni ceni napredaj. — Ogleda se od 12—14 v Florijanski ulici 7-I.

Vrtne zaklopne stole
prodaja pisarna Tribuč na Glincah. Telefon 2605.

Sveže sadje
vsaki dan nudi na drobno in debelo družba »Proda«, Prečna ulica 6.

Vino
rdeče in belo, prvovrstnih žlahtnih tri, čistega finega okusa, nudi vinogradnik po prav ugodni ceni. V zamenjavo kupi drva ali žaganice 3/4 in 1". — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9243.

Puhasto perje
čisto čohano po 48 Din kg druga vrsta po 38 Din kg čisto bele gospe po 130 Din kg in čisti puh po 250 Din kg Razpošiljam po poštne povzetju L. BROZOVIC — Zagreb, Ilica 82 Kemična čistilnica perla

Restavracija
in kavarna se prodaja v lepem izletnem kraju pri Zagrebu, brez hiše, z vsem inventarjem in 10 letno najemninsko pogodbo s solidno najemnino, velik vrt za 500 oseb, velik promet z vinom in pivom ter kavarniški proizvod. Cena 70.000 Din. Manjši hotel z gostilno v sreskem mestu savske banovine, popolnoma urejen, z večletno najemninsko pogodbo (brez hiše), brez konkurence, na glavnem trgu, poleg cerkve. Mesečna najemnina 1000 Din. Cena 70.000 Din. Prodaja Gostilniška poslovalnica M. S. Pavleković, Zagreb, Ilica 146/I

Hotelsko in restavracijsko
meščansko podjetje (brez hiše, z zaimenčno večletno solidno najemninsko pogodbo), ki leži strogo v centru velikega, najbolj prometnega mesta Jugoslavije, kjer trgovina in promet dnevno cvete in raste, napredaj. Hotel ima 35 popolnoma z vsem komfortom opremljenih sob za tuje z novim masivnim prvovrstnim pohištvom, novim perilom in odevami, od katerih je 16 z eno in 15 z dvema posteljami in otomano. Povsod parketi, elektrika, vodovod in telefon. Restavracija je s 40 mizami kompletno urejena in ima popoln servis, porcelan, steklo, namizne prte, kakor tudi letno veliko teraso. Prodaja radi družinskih razmer: Gostilničarska poslovalnica M. S. Pavleković, Zagreb, Ilica 146. Cena 300.000 Din. Potrebna gotovina 200.000 dinarjev.

malinovec
trvdke

»MALINA« d. z. o. z. Ljubljana VII Medvedova c. 4.

Berite Slovenca
in oglašujte v njem!

Obrt

Vreče
nakup in prodaja. Al. Grebenc, Dunajska c. št. 36.

Premog, drva
dostavlja na dom »KURIVO« dr. z. o. z. Dunajska cesta št. 33 TELEFON 34-34.

Renault auto
zastopstvo, Cesta na Rožnik 19, priporoča svojo popravilnico avtomobilov, Renault-Service. Cene konkurenčne. Velika zaloga najnovejših avtomobilov, motornih brizgalin in vseh rez. delov. Išče mo podzastopnike.

Malinovec

pristen, naraven, na malo in veliko prodaja lekarna Dr. G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6

Mreže za postelje
izdeluje najceneje samo tvrdka Pavel Strgulec, Gosposvetska cesta št. 13 (Kolizej), poleg skladišča »Alko«. — Sprejema tudi popravila.

Kopalne čepice
od 8 Din naprej dobite pri »Luna« Maribor, Aleksandrova cesta št. 19. Poštna naročila točna

Amaterska dela
izvršuje najceneje Foto: ANTON MANCINI Rožna dolina pri Ljubljani Podružnica: Jesenice.

Moruzo za krmo
oddaja najceneje veletrgovina žita in moka A. VOLK LJUBLJANA Resljeva cesta 24

Opekarna »Emona«
d. d. Ljubljana-Vič. Velika zaloga vsakovrstne opeke: zidak, votla opeka, oblikovna opeka za železobet stropne, strešni: zarezni in bobrovi, drenažne cevi. Na zahtevo postavljeno na stavbišče ali na kolodvor. Cene izredno nizke, za kakovost blaga jamčimo. Razprodajo ima Ogrin Ivan, Gruberjevo nabrežje št. 8, Ljubljana, tel. 24-26. kateri daje vsa pojasnila.

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri A. & M. ZORMAN Ljubljana Stari trg št. 32

Telefon 2059

Premog suha drva
Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Priporoča se domači naravn

Berite Slovenca
in oglašujte v njem!

Osvald Dobeic-Ljubljana

Pred SKOLLO št. 15
priporoča svojo bogato zalogo galanterijskega, drobnega in modnega blaga po najnižjih cenah. — Velika izbira vseh vrst nogavic, D. M. C. in C. M. S. predmetov.

Na deo! **Na drobno!**

Avtomobilisti! **Motociklisti!**

Šofer in samovozač

Spisal inž. Josip Stolf. — Cena vezani knjigi Din 140.—
Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Zahva'a
Vsem, ki so nas tolažili ob prebriski izgubi naše nepozabne matere, babice in tašče, gospe

Antonije Bahr
izrekamo tem potom najiskrenejšo zahvalo. Posebno zahvalo izrekamo vsem onim, ki so predragi pokojnici izkazali zadnjo čast in jo spremili na njeni poslednji poti.
Maribor, dne 17. avgusta 1931.
Družini Bahr - Tavčar.

Mirka Cvahte ta
žand. podpolkovnika v pokoju in v rez.

se tem potom najprisrčnejše zahvaljujemo.
Dolžnost nas veže zahvaliti se pred vsem gosp. dr. Hausu za dolgoletno požrtvovalno zdravljenje, prečast. patru Tomincu za duševno tolažbo med boleznijo, gosp. komandantu žandar. polka z oficirskim zborom in moštvo žand. polka, vsem njegovim stanovskim tovarišem in prijateljem, poveljniku policije in policijskemu zboru, vojaštvu za častno stražo, zastopstvu »Sokola«, zavarovalnici »Anker« za poklonjeni krasni venec, dalje vsem darovalcem krasnega cvetja in vencev in končno vsem številnim prijateljem in znancem, ki so našega blagega, nepozabnega pokojnika v tako častnem številu spremili do preranega groba.
V Ljubljani, dne 18. avgusta 1931.
Globoko žalujoča soproga z otroci.

Barbara Dular roj. Modic

dne 18. t. m. ob 2 popoldne, previdena s tolažili svete vere, v 87. letu starosti, mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 20. avgusta 1931 ob 5 popoldne iz hiše žalosti Turjaški trg št. 2 na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 18. avgusta 1931.
Globoko žalujoči ostali.
Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Razpis.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani razpisuje oddajo

centralne kurjave

za nebotičnik ob Dunajski cesti v Ljubljani.

Proračun ter gradbeni pogoji se dobe pri podpisnem uradu od dneva razpisa dalje med uradnimi urami za Din 50.—.

Pravilno sestavljene ponudbe je vložiti do 27. avgusta t. l. pri podpisnem zavodu do pol 12. ure dopoldne.

Pokojninski zavod za nameščence v Ljubljani